

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrst a Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Velike letalske bitke nad Londonom

Pri napadih na London je sodelovalo 400 nemških letal — Angleži so po uradnih poročilih sestrelili včeraj 185 letal

London, 16. sept. s. (Reuter). Nemška letala so včeraj izvršila dva večja napada na London. Prvi napad je bil okrog polnočnega, drugi pa uro pozneje. Po uradnih cenitvah je bil drugi napad hujši od prvega ter se je pojavilo okoli 400 letal, v skupinah približno po 12. Obakrat so se razvile tako nad južno Anglijo kakor tudi nad Londonom samim ogorčene letalske bitke. Zvečer je imel London še dva krajša alarma po 20 minut.

Pozno ponoči je objavilo letalsko ministrstvo, da je bilo po zadnjih podatkih večer nad Anglijo sestreljenih 175 nemških letal, med njimi štiri do protiletalskega topništva. To je drugi največji uspeh, kar so jih dosegli Angleži doslej proti nemškim letalom v bitkah nad Anglijo. Po uradnih podatkih je bilo včeraj izgubljenih tudi 30 angleških lovskih letal, vendar se je 10 pilotov rešilo.

O prvem napadu je izdalo letalsko ministrstvo komunikate, ki pravi:

Zjutraj je veliko število sovražnih letal preletelo pri Doveru angleško obalo v več velikih skupinah. Močne formacije angleških lovcov so takoj nastopile in razvila se je velika letalska bitka. Med bitko je nekaterim sovražnim letalom vendarle uspelo, da so prodrla do Londona. Na mesto so bile vržene bombe in je bila zopet zadeta Buckinghamova palača. Drugod v Londonu je bilo zadetih več hiš in nastalo je več požarov. Poškodovane so bile tudi plinske in vodovodne napeljave. Po začasnih podatkih je število žrtev majhno.

K temu poročilu javljajo novinarske agencije, da je nad London prispelo pri prvem napadu skupno okrog 60 nemških bombnikov. Nemška letala so priletela iz vzhodne smeri in so letela nenavadno nizko. Protiletalsko topništvo je nastopilo tudi v središču mesta.

O drugem večjem napadu sta objavili letalsko in notranje ministrstvo pozno ponoči naslednji komunikate:

Včeraj zgodaj popoldne so velike formacije sovražnih letal preletele Kentso obalo in so skušale prodreti proti Londonu. Protiletalska obramba je takoj nastopila in angleška lovška letala so že ob obali prestregla napad nemških letal. Razvila se je letalska bitka, ki je segala od obale Kenta pa do ustja Temze. Sovražna letala so pretrpela velike izgube. Glavna sovražna formacija je bila razpršena in mnogo letal je bilo pogranjen nazaj preko Kanala. Nekaj letal je vendarle prodrla v smeri preko Midwaya in ustja Temze. Druga nemška letala so zopet priletela nad London, kjer pa so uspešno nastopile nove močne formacije angleških lovskih letal. Nemška letala so vrgla bombe na London, kakor tudi na okolico in na mnogo točk v južnovzhodni Angliji. Tu je bilo povzročeno mnogo požarov in več hiš je bilo poškodovanih. Druga nemška letala so izvršila napade na severno in vzhodno Anglijo, več industrijskih in javnih zgradb je bilo zadetih. Število žrtev še ni znano, po dosedanjih podatkih pa ni bilo veliko. Pozneje je popoldne sta dve manjši sovražni formaciji napadli Portland in Southampton. Nekaj hiš je bilo v obeh mestih uničenih in nastalo je nekaj manjših požarov, ki pa so bili kmalu omejeni. Število žrtev ni veliko.

Dodatno k temu poročilu javljajo novinarske agencije, da sta bili pri drugem večeršnjem napadu v Londonu zadeti med drugim dve bolnišnici. Eno izmed njih je zadela bomba direktno in jo je tako poškodovala, da so ostali od stare znamenite zgradbe celi samo zidovi. K sreči so bili že takoj, ko je bil dan znak, da se je pričel napad, vsi pacienti spravljani v protiletalsko zaklonišče. Tako je bila v bolnišnici ranjena pri napadu ena sama oseba.

Naknadno poročilo o letalskih izgubah

London, 16. sept. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo je davi objavilo, da se je po naknadnih ugotovitvah število nemških letal, ki so bila včeraj sestreljena nad Anglijo, povišala na 185. Sedem izmed letal je sestrelilo protiletalsko topništvo, vsa ostala pa lovška letala. Med sestreljenimi nemškimi letali je 131 bombnikov.

Pet izmed angleških lovskih letal, ki so jih včeraj pogrešili, se je med tem javilo na svojih oporiščih tako da je bilo včeraj izgubljenih samo 25 angleških lovskih aparatov in samo 10 pilotov.

London, 16. sept. s. (Reuter). Po uradnih podatkih so izgubili Nemci v letalskih napadih na Anglijo v zadnjih devetih dneh skupno 455 letal in približno 1100 letalcev. Angleži so izgubili v istem času 101 letal in 57 pilotov.

Bomba opustošila kraljičino stanovanje

London, 16. sept. s. (Reuter). O včerajšnjem nemškem letalskem napadu na Buckinghamso palačo poročajo naslednje podrobnosti:

Nemški bombnik tipa »Dornier 17« je priletel sam nad palačo ter vrgel več bomb. Eksplozivna bomba je padla v zasebne prostore kraljice in povzročila veliko škodo.

Žrtev ni bilo, ker kraljeve rodline v času napada ni bilo v palači. Tudi izmed dvorskega osebja ni bil nihče poškodovan. V palači se je mudilo samo manjše število ljudi, ki pa so bili tudi vsi v zakloniščih. Druga eksplozivna bomba je padla na travnik poleg palače, pa doslej še ni eksplodirala. Isto letalo je vrglo tudi mnogo zažigalnih bomb, ki so povzročile na vrtu okoli palače manjše požare, gasilci in policija pa so jih naglo pogasili.

Posebni poročevalec angleške radijske družbe javlja, da je bilo letalo, ki je izvršilo napad na kraljevo palačo, takoj nato sestreljeno. Zasedlovalo ga je namreč angleško lovsko letalo tipa »Spitfire« ter ga je dohitelo nad železniško postajo Victoria samo četrtil milje od kraljeve palače. Nemško letalo je bilo po kratki borbi zadeto in se je še v zraku raztreščilo na kose. Trup letala je padel na poslopje Viktorijnega kolodvora.

Nočni napadi

London, 16. sept. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednji komunikate:

Sovražni letalski napadi na Anglijo so se preteklo noč nadaljevali in jih je izvršilo več zaporednih manjših skupin bombnikov. V glavnem so napadi veljali ozemlju Londona in okoliških okrožjih, manjše število napadov pa tudi drugim delom države.

V Londonu so se napadi raztezali preko široke površine in so povzročili škodo na hišah ter trgovskih in drugih zgradbah. Zopet so bile preteklo noč v Londonu zadete tri bolnišnice.

Drugod v Angliji je bilo vrženih mnogo bomb na podeželje. Prav tako so bili izvršeni napadi na severozapadno in severovzhodno Anglijo, na Južni Wales in na nekaj drugih okrožjih med njimi na neko mesto v južni Angliji.

London, 16. sept. s. (Reuter). Nočni letalski alarm v Londonu se je začel sredi noči kmalu po 20. in je trajal približno do 5.45 zjutraj. Takoj ob začetku napada sta dva nemška bombnika priletela nad središče Londona in je takoj nastopilo protiletalsko topništvo.

Zaporni ožni protiletalskega topništva se je nadaljeval v malih presledkih vso noč.

V dveh izmed treh zadetih bolnišnic ni bilo žrtev.

Odstranjena nevarnost za katedralo sv. Pavla

London, 16. sept. s. (Reuter). Sredi se je po tridnevnem neprestanem delu posredno posebnim pionirskim vojaškim oddelkom odstraniti neeksplozivno nemško bombo, ki je pred dnevi padla poleg katedrale sv. Pavla. Bomba se je zarila 9 m globoko v zemljo. S posebnimi pripravami so vojaški pod poveljstvom poročnika Dawisa previdno dospeli do bombe in jo nato z žerjavci dvignili. Ugotovljeno je bilo, da je bila ena izmed največjih bomb, kar jih je doslej padlo na London. Tehtala je eno tona. Bombo so potem spravili na tovorni avtomobil in je poročnik Dawis avtomobil v hitri vožnji sam odpeljal v neko močvirje v bližini Londona, kjer so včeraj potem bombo razstrelili. Eksplozija je izkopala 33 m širok lijak. Po mnenju strokovnjakov bi bomba, če bi eksplodirala v mestu, katedralo popolnoma uničila.

Nemško poročilo o včerajšnjih napadih

Berlin, 16. sept. s. (DNB). Nemška letala so tudi včeraj popoldne kakor tudi dopoldne izvršila zopet več povračilnih napadov na industrijske naprave, pristanišča in druge važne objekte v Angliji. Med drugim so bili povzročeni veliki požari v angleških vojaških arzenalih v Woolvichu. V okolici Londona sta bila razdejana dva vodovoda in ena elektrarna.

Ob vzhodni angleški obali so popoldne nemška letala napadla konvoi angleških ladij ter pri tem zažgala 8000 tonsko ladjo. Ponovno je bil v teku dneva napaden tudi London. Letalski alarm je bil v angleški prestolnici že do večera štirikrat. Zvečer so nemška letala napad nad London ponovila.

Po podatkih, ki so bili do sredi noči na razpolago, je bilo včeraj v letalskih bitkah nad Anglijo sestreljenih 71 angleških letal, 20 nemških aparatov se do sredi noči ni vrnilo na svoja oporišča.

Poškodbe v Southamptonu

Budimpešta, 16. sept. j. (TOP). Dopisnik nekega južnoameriškega lista, ki se trenutno mudi na Madžarskem, zatrjuje, da so nasprotno s trditvami londonskih službenih krogov pri zadnjih letalskih napadih zelo trpele letalske tovarne, v katerih je proizvodnja močno zastala. Južnoameriški dopisnik pravi, da je na lastne oči videl uničujoče delo nemškega bombnega napada na letalske tovarne »Cocloff - Owen - Aircraft Ltd.« v Southamptonu, kjer se je mudil pred nekaj dnevi. Izjavil je, da je po mnenju visokih angleških vojaških oseb, s katerimi se je imel priliko zaupno

razgovarjati, za več mesecev zastala proizvodnja več sto letal, ki so bila tam v gradnji. Nenadomestljiva izguba za angleško letalstvo pa je uničenje aeronavtičnega merilnega inštituta, ter zraven spadajočih konstrukcijskih birojev, v katerih so se pravkar zaključevala pripravljajna dela za gradnjo nekega zelo izboljšane novega bombnega letala za operacije na velike daljave.

Ovire v poštnem prometu

London, 16. sept. br. (Reuter). Generalni direktor angleške pošte je sredi noči po radiu opozoril, da bo pošta prihodnje dni delala s precejšnjimi zamudami. Pozval je ljudi, naj ne postanejo nestrpni, če bodo pisma in brzojavke prejemali šele po nekaj dneh in če bo nastal delen zastoj tudi v telefonskem prometu. Posebno okrog Londona, je dejal, so nemška letala razdejala znaten del brzojavnega in telefonskega omrežja.

Položaj v Londonu

London, 16. sept. br. (Reuter). Glede na vesti, ki so se zadnje dni razširile v tujini o razmerah v Londonu in Angliji sploh, je bil danes objavljen naslednji demanti: »V Londonu ni influence. Vsi razen ranjenih so zdravi in imajo dovolj hrane.

Napadi na nemško obalo

Angleški bombniki so v soboto ponoči obkrožili važna nemška prometna središča

London, 16. sept. s. (Reuter). V svojem smučnem komunikatu javlja letalsko ministrstvo, da so v noči na nedeljo angleški bombniki izvršili več napadov na okoli 20 nemških vojaških postojank, ki so posebej nega strateškega pomena za primer poskusa splošnega napada na Anglijo. Angliji. Angleški letalski napadi so bili namenjeni nemškim ladjam, tovornim čolnom, vojaškim skladiščem, železniškim križiščem itd. tako ob Kanalu, kakor tudi dalje v zaledju.

Predvsem so bila napadena pristanišča v Anversu, Ostendu, Vlissingenu, Dunkerquu, Calaisu in Boulogneu. Najhujši je bil

napad na Anvers. Tu so vrgla angleška letala nad 40 ton eksplozivnih bomb in nad 1000 zažigalnih bomb. Napad je trajal od 23. do 1.30 zjutraj. Zažgani so bili doki ladje na Scheldi, bencinska skladišča itd., uničena pa je bila tudi neka železniška proga. Pri Calaisu je bila od bomb zadeta 5000 tonska sovražna trgovska ladja. Pri napadu na Boulogne je sodelovala tudi eskadrila poljskih bombnikov.

Dalje v notranjosti so bili napadeni tovarni kolodvorji, železniška križišča in skladišča, med drugim v Osnabrücku, Mannheimu, Aachenu, Hammu in Bruslju. Napadi so bili izvršeni kljub slabemu vremenu.

Italijanski vpad na egiptsko ozemlje

Italijanske čete so vdrele iz Cirenaike v Egipt ter zavzele mesto Sollum, iz katerega so se Angleži že prej umaknili

Kairo, 16. sept. s. (Reuter). Poveljništvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu je objavilo sredi naslednji komunikate:

Prodiranje italijanskih čet v zapuščenost in od angleške vojske evakuirano puščavsko ozemlje se nadaljuje. Italijanska vojska je postavila šotore pri Birnuhu, sedem milj južno od Solluma, čigar izpaznitev je bila včeraj javljena.

Sovražne čete so izpostavljene že resnim napadom angleških letal in oklopnih oddelkov, kolone, ki napredujejo proti Hali ji, pa močno trpe pod topniškim ognjem. Angleške izgube so doslej majhne, pač pa je sovražnik izgubil mnogo moštva in vozil.

Pri letalskem napadu na Mersa Matruh je bilo sestreljeno eno sovražno letalo.

Kako je bil izvršen italijanski vpad

Kairo, 16. sept. s. (Reuter). Posebni poročevalec angleške radijske družbe na Bliznjem vzhodu poroča o vpadu italijanskih čet na egiptsko ozemlje pri Sollumu. Italijani so napadli tu s dvema popolnima divizijama, ki sta bili ojačeni s topništvom in oklopnimi oddelki, angleške čete pa so Sollum izpraznile že v začetku avgusta in še dotedaj ga je branila ena sama četa vojaštva.

Italijanski vpad je bil izvršen v treh kolonah in sicer na vrhu obalnih vzpetin. Za sedaj še ni mogoče reči, če pomeni prvo potezo za splošni napad na Egipt, ve kakor pa predstavlja ta operacija jasno kršitev egiptskega ozemlja. Napad v pravem pomenu besede pa to še ni bil, ker se Italijanom nihče ni postavil po robu in so vdreli le v skoro neobljubeno puščavsko ozemlje.

Angleži napadajo italijanske čete samo z oklopnimi enotami. Glavne sile angleške vojske so nekeje dalje v notranjosti Egipta popolnoma pripravljene na morebitni napad.

V strokovnih krogih naglašajo, da nima Sollum nobene vrednosti niti kot vojaško niti kot pomorsko oporišče, ker je zapuščen popolnoma uničena vas.

V smeri ob obali Italijani še nadalje napredujejo, vendar zasedaj ni uradnih podatkov, kje stoji trenutno italijanska vojska. Najbrže bodo tu Italijani izpostavljali tudi obstreljevanju s strani angleških vojni ladij, pa seveda tudi letalskim napadom.

Druga edina pot, ki je Italijanom za prodor proti vzhodu še na razpolago, je bila od Angležev razdejana.

Stockholm, 16. sept. e. Po poročilu angleškega radia so Italijani zavzeli mesto Berna, 7 milj južno od Solluma.

Letalske akcije

Kairo, 16. sept. s. (Reuter). Poveljništvo angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja, da so angleška letala izvršila več uspešnih bombnih napadov na sovražne postojanke, zlasti v okolici Solluma.

V Abesiniji so bili bombardirani hangarji in druge zgradbe v Gori.

Italijanska letala so napadla naselbino Kordlabia, južno od Khartuma.

Kdaj bo stopil Egipt v vojno

Kairo, 16. sept. e. (Reuter). Dasi je zavzete Solluma po italijanskih četah izvala precejšen vtis, smatrajo v egiptskih krogih, da to ni tako važen dogodek, da bi zaradi tega moral stopiti Egipt v vojno. Višji uradnik pri egiptski vladi je do-

nu. Letala so letela skozi deževne oblake in so strele udarjale okoli njih.

Pri kapu Girs Nez so bile zopet napadene postojanke nemškega težkega topništva.

Drugi napadi so veljali številnim nemškim vojaškim letališčem. Z vseh teh polotov pogrešajo eno angleško letalo.

New York, 16. sept. s. (Reuter). Po ameriških informacijah je imel Berlin preteklo noč dva kratka letalska alarma. Bilo je prvič, da so imeli v nemški prestolnici letalski alarm dvakrat v eni noči.

Za nemški vpad je vse pripravljeno

New York, 16. sept. br. (CBS). Po vesteh iz Londona so Nemci na francoski strani Kanala že pripravljani na vpad v Anglijo. Pripravljeni so v luke ob Kanalu na tisoče manjših ladij in transportnih čolnov. Vzdrževali so koncentrirali milijone vojaštva, na tisoče topov in drugih vojnih potrebščin. V zavesti, da bo invazija v Veliko Britanijo mogla popolnoma uspeti le, če bodo dosegli se pred njo premoči v zraku nad Anglijo, so pred tednom dni sprožili veliko letalsko ofenzivo, ki se zmerom traja. Od rezultatov te ofenzive je, kakor zatrjujejo londonski politični krogi, odvisno, ali in kdaj se bo nemška invazija v Veliko Britanijo pričela. Splošno pa se pričakuje, da se bo to zgodilo v najkrajšem času, ker se zdi težko mogoče držati take ogromne sile koncentrirane v bližini obale, kjer so izpostavljene letalskim napadom.

Rim, 16. sept. o. Agencija Stefani objavlja vesti iz San Sebastiana, da so Angleži zbrali vzdolž angleške obale Kanala več stotisoč vojakov. Založili so jih z vsem orožjem in strelivom ter velikimi množicami konzerv, tako da bodo v primeru, če bi bili v prometnem pogledu izločeni od zaledja, preskrbljeni za dalje časa. Če se zadi kroži nad Kanalom dan za dnem, ponoči in podnevi nesteto angleških lovcov, ki pazijo na vsako malenkost, ki se pojavi na Kanalu. Čim bi opazili, da se pričenejo Nemci vkrcavati v svoje ladje in pluti preko Kanala, bodo alarmirali angleške oblasti in po vsej južni in južnovzhodni Angliji bodo sirene in zvonovi cerkva naznanili pretečo nemško invazijo.

Kancelar Hitler v severni Franciji

Melbourne, 16. sept. s. Avstralski radio javlja, da je kancelar Hitler dospel v glavni stan nemške vojske v severni Franciji, da odredi osebno začetek splošnega napada na Anglijo. Nemski in nevtalni novinarji so prejeli povabilo, naj se zglasijo v glavnem stanu za ta veliki kresnotek.

Obrambne priprave v Palestini

Kairo, 16. sept. s. (Reuter). V Palestini so pričeli organizirati posebne ločne židovske in arabske vojaške enote za primer nevarnost sovražnega napada na Palestino.

Režim Železne garde v Rumuniji

Preosnova Rumunije po totalitarnih načelih — Nova rumunska vlada se naslanja na sodelovanje železne garde, ki je priznana kot edina državna nacionalna organizacija

Bukarešta, 16. sept. e. General Antonescu je v soboto ponoči sestavil novo rumunsko vlado. Sam je prevzel predsedstvo vlade ter ministrstva za vojsko, vojno mornarico in letalstvo. Podpredsednik vlade je postal vodja Železne garde Horia Sima. Razen njega je v vladi še šest nadaljnjih pristavcev Železne garde.

Nova vlada je sestavljena takole: min. predsednik in minister za oborožene sile: general Antonescu, podpredsednik: Horia Sima, narodno gospodarstvo: Giorgiu Leon, notranje zadeve: general Konstantin Petrovicescu, prosveta, vera in umetnost: prof. Trajan Brailanu, pravosodje: prof. Mihail Antonescu, zunanje zadeve: Mihail Sturea,

finance: Giorgiu Creceanu, javna dela in promet: prof. Pontilij Nicolau, delo, narodno zdravje in socialno skrbstvo: Basil Jasinski, kmetijstvo: Nicola Mares, koordinacija in vodja gospodarskega sveta: Nicola Dragomir.

Kot državni podtajniki so v vladi: za narodno obrambo general Giorgiu Dobru, za zrakoplovstvo in mornarico general Konstantin Fantaci, za finance Konstantin Papanace, za kmetijstvo Peter Narmolau, za kmetijstvo in celotno prebivalstvo Kornelij Giorgescu, za petrolej in eksploatacijo rudnikov Basil Dimitriu, za

Nadaljevanje na 2. str.

udrugo javnega imetja Jon Protocerescu, za javno varnost Aleksander Rlozanu. Obenem s objavo sestave nove vlade je bil objavljen tudi kraljev odlok, po katerem se mora Rumunija preobnoviti v povsem totalitarno državo, v kateri se boš uprava in politična organizacija uredili po hiralističnem sistemu, gospodarstvo v smislu avtaričnega načela, socialna struktura države pa na zaledu obeh velesil osti ter se prilagodila agrarnemu značaju Rumunije. V zunanji politiki se bo Rumunija povsem naslonila na Italijo in Nemčijo.

Včeraj popoldne je general Antonescu objavil po radiu proglas, v katerem pravi, da hoče podpreti duha poštenja in pravice rumunskega naroda, da bo vodil državo nepristransko brez sovraštva in nepravilnih represalij, kakor tudi, da bo vlada delala za moralno, politično in vojaško obnovo ter podvzela vse ukrepe za zboljšanje položaja kmetov, delavcev in drugih stanov. Osnovni zakon nove rumunske nacionalne legionarske države bo zakon discipline, dela, stroge vzgoje, molčnosti in narodne solidarnosti.

Proglas voditelja Železne garde

Bukarešta, 16. sept. e. Podpredsednik vlade Horia Sima je izdal poziv legionarjem, v katerem pravi, da je radi modrega postopanja generala Antonesca prenehalo zatiranje legionarjev in rumunska mladina je pozvana k delu za obnovo države. Upravitelj države general Antonescu ima namreč namen, da preobrazi samo dušo rumunskega naroda, kar vse naj služi večnim interesom domovine. Nj. Vel. kralj Mihael je kralj mlade rumunske generacije in vsi Rumuni ga nosijo v svojih sredi. Bodimo dostojni kraljeviča zaupanja in prav tako tudi zaupanja velikega vojaka generala Antonesca, rešitelja domovine. Pričnimo s mobilizacijo vseh rumunskih živih moči, ki so potrebne za obnovo države. Pričnimo živeti siromašno, skromno in strogo, odpovedno se vsakemu izkoriščanju in žrtvujejo se za domovino, ki moramo braniti tudi naše legionarske gibanje.

Bukarešta, 16. sept. AA. (DNB). Rumunski tisk živahno komentira proglas

general Antonesca. List »Curentule« pravi, da bo proglasitev Rumunije za nacionalno legionarsko državo predstavljala končno prilagoditev države sistemu sil. Ta proglas, pravi list, je največjega pomena za bodočnost rumunske države in za duhovni prepoved rumunskega naroda. Legionarji odpirajo sedaj novo poglavje rumunske zgodovine. Vodja legionarskega gibanja Horia Sima je človek odločne volje in bo začel reševati narodno vprašanje s svojo nepremagljivo vero v ideale, za katere se je doslej boril.

Odmev v Londonu

London, 16. sept. br. (Reuter). Glede na vesti, da je bila s kraljevim dekretom določena osnova nove rumunske politike in sestavljena Antonescova vlada, v kateri imajo glavno besedo pristajali železne garde, so tukajšnji politični krogi nmenja, da bo Rumunija postala prav tako država kakor Slovaška, ki je v vsem odvisna od Nemčije. Za to pričajo predvsem določbe kraljevega dekreta, ki pravi, da bo Rumunija po svoji notranji strukturi totalitarna država, v svoji zunanji politiki pa bo docela sledila silama osi.

Bolgarska zasedba Dobrudže

Sofija, 16. sept. e. Predstavniki bolgarskih civilnih oblasti s generalom Ilkovim na čelu so včeraj prevzeli upravo južne Dobrudže. Da podlagi sporazuma v Craiovi bodo rumunske čete zapustile ozemlje južne Dobrudže v petek, bolgarske pa bodo vkorakale v soboto. Obenem s bolgarskimi četami bo pripeljan tudi potreben material, vseh skupaj okrog tisoč traktorjev, da se zagotovi normalno funkcioniranje proizvodnje. Prebivalstvo južne Dobrudže pripravljajo bolgarskim četam, s katerimi pridejo tudi mnogi tuji novinarji, prav sveden sprejem.

Sofija, 16. sept. s. (Tass). Bolgarski listi javljajo, da je bolgarska vlada sklenila pozvati pod orožje nove oddelke rezervistov, ki bodo sodelovali pri zasedbi južne Dobrudže.

Škofjeloška mladina dobi kuhinjo

Škofja Loka, 15. septembra. Risanica meščanske šole v Škofji Loki je bila davi polna, ko je otvoril roditeljski sestanek in letno skupščino Zvezdnice doma in meščanske šole njen predsednik g. Planina. Poleg predstavnikov oblasti in javnih ustanov so bile zastopane domače socialne korporacije, predvsem vprašanje, kako pomagati v sedanjih težkih časih učenci in mladini in kako započeti akcijo, ki naj dovede do ustanovitve splošne šolske kuhinje, ki bi imeli vanjo pristop vsi šolarji Škofje Loke in njenega okoliša.

Potrebnost ustanovitve splošne dijaške kuhinje je najprej utemeljeval nastavnik g. Grum, ki je v številnih prikazih vso materialno in miselno meščanskošolskih učencev in učenk. Dijaki so v ogromni večini iz vrst delavstva in obrtnstva in slabe situiranih slojev, kmetov pa je le 13%. Pomanjkanje in nasprotno velike potrebe se kažejo v vseh smereh. Pri kuhinji, ki je doslej delala za dijaške meščanske šole, pri šolski knjižnici, pri samoučilih in

učilnih itd. Svoja tehtna izvajanja je zaključil z apelom, da je mladini treba pomagati; ona trdoto časa ne sme občutiti, mladine ne smemo pognati v stradanje in trpljenje. Enako odločno se je zavzela za ustanovitev šolske kuhinje ga. Andreja Grumova, ki je povedala, da je bilo doslej razdeljenih 27.920 porcij mleka (5585 litrov) in 2146 obedov. Kuhinja je »delala« tritrat tedensko, poleg poljske pridelke in drva. Šolska kuhinja naj se razširi na vsak dan in na vso mladino. V razpravi, ki so posegli vanjo gg. Podbevšek, Sovre, Planina, dr. Kocjančič, Debeljak, Pevec, Golob in drugi, je članstvo Zvezdnice glasovalo za predlog gg. Grumove. V širši odbor, ki bo določil podrobnosti, je bilo predlaganih nad 30 oseb, eksakutiva pa bo štela šest članov.

Drugi del zborovanja je veljal letni skupščini Zvezdnice. Poročila so podali društveni funkcionarji med drugim ga. Anica Celjarjeva in gđ. Žigonova, izvoljen je bil nov odbor, ki se bo konstituiral na prvi seji, njegovo delovanje pa bo potekalo po dosedanjih preizkušenih pogledih na šolsko življenje in potrebe zavoda.

Predsednik vlade napoveduje najodločnejši boj draginji in verižnikom

Ljubljana, 16. septembra. V soboto se je mudil predsednik vlade g. Dragiša Cvetković v Ljubljani. V palači banske uprave je imel daljšo posvetovalno konferenco z banom in drugimi o vseh aktualnih in perečih gospodarskih ter socialnih vprašanjih, zlasti o prehrani prebivalstva Slovenije, in o uredbah, ki so potrebne, da se prepreči dvigane cen. Po konferenci, kateri je prisostvoval kot finančni izvedenec Ivan Avsenek, je predsednik vlade izjavil: »Na današnji konferenci pri banu dravske banovine smo v glavnem obravnavali vprašanja o prehrani, ki so danes najvažnejša po vsem svetu in pri nas. Če govorimo o prehrani, ne razumemo pri tem samo prostega oskrbovanja in zagotovitve zalog, temveč tudi nadzorstvo nad cenami za vse blago, ki je v zvezi s prehrano. Vsem upravnim organom sem dal navodila in sem danes to ponovil tudi po banu dravske banovine, da se odločno nastopi proti vsaki spekulaciji

z živežem, proti umetnemu zviševanju cen itd. Izdal sem kar najbolj drastične ukrepe proti vsem, ki skušajo z umetno spekulacijo neutemeljeno zviševati cene življenjskih potrebščin. Internacionalne s prislilnim delom bodo običajna kazena za vse vrste spekulativnosti. Najstrožje nadzorstvo upravnih organov bo opomin za vse upravne uradnike, ki bi jemali svojo dolžnost na lahkoto. Tako bo prehrana ne samo zagotovljena, marveč bo tudi po znosnih cenah, ki morajo ustrezati današnjim razmeram.

Obravnavali smo tudi vprašanje o brezposelnosti v industrijskih podjetjih. Ukrep, ki jih bomo sprejeli glede tega vprašanja, bodo zagotovili stalno delo in zaslužek delavcem brez ozira storitvenosti industrijskih podjetij v sedanjih razmerah. Javna dela, ki jih bodo kmalu začeli, bodo popravila vse tiste pretrase, ki so jih mednarodne razmere prinesle tudi naši domači delavci.

Aprovizacija za glavne življenjske potrebščine Za organiziranje aprovizacije bi dala država 100 milijonov kot začetni obratni kapital

Zagreb, 16. septembra. V oddelku za trgovino, obrt in industrijo banske uprave v Zagrebu je bila včeraj popoldne anketa o uvedbi neke vrste aprovizacije za določene življenjske potrebščine. Razprava je trajala polne tri ure. Poročevalci so iznesli zelo zanimive in koristne predloge za ustanovitev neke vrste aprovizacije za glavne življenjske potrebščine. Ob tej priliki so proučili vprašanje prehranjevalnih okrajev, vprašanje aprovizacije posameznih mest in srezov itd. Predlagali so, naj se aprovizacija ne uvede za vse vrste živeža, temveč samo za kruh, krompir, grah in še neka živila, ki so potrebna za vsakdanjo prehrano prebivalstva.

Taka aprovizacija bi se uvedla na vsem področju države. Za organizacijo in kot obratni kapital aprovizacije bi dala država

100 milijonov dinarjev, od katerih bi odpadlo na banovino Hrvaško 29,5 milijonov dinarjev. Ker je organizacija prehrane najbolj potrebna v mestih, bi vsako mesto dobilo od te vsote milijon dinarjev, s katerim bi izvedlo organizacijo aprovizacije, obenem pa bi bila ta vsota del obratnega kapitala za nabavljanje življenjskih potrebščin.

V teku tega tedna naj bi bila konferenca, na kateri bi se razpravljalo o vseh teh vprašanjih. Sodelovali bi predstavniki države, poedinanih banovin in odločilni činitelji banske uprave.

Zagrebski listi so objavili to vest o reševanju tako važnega vprašanja kakor je danes vprašanje prehrane prebivalstva po določenem načrtu. Akcija je v teku, ugotavljajo listi, in o njej bo treba še obširno poročati.

Streleške tekme v Ljubljani Udeležilo se jih je kljub slabemu vremenu nad 160 strelcev

Ljubljana, 16. septembra. V soboto in včeraj so se vršile v Ljubljani streleške tekme okrožnih strelskih družen. Tekme sta sprotno vodila podpredsednik okrožja g. Milan Sterlekar in Franc Pihlar, tehnični vodja pa je bil g. Rudi Deržaj. Kljub skrajno slabemu vremenu se je udeležilo tekem nad 160 strelcev, kar dokazuje vztrajnost in vzorno disciplino strelcev.

Doseženi so bili tudi zelo lepi rezultati: 1. zmagovalna tarča. Prvi je bil g. kapetan Per Franjo s 196 točkami. 2. Ločnikar Hinko iz Kranja s 184 točkami. 3. Kostanjevec Joco s 182 točkami. 4. Hajnrihar Minko s 173 točkami in 5. g. Rozman Franc iz Kranja s 150 točkami.

2. ekipna tarča, na kateri so tekmovala streleške družine medsebojno v ekipah po trije strelci: Prva je bila ekipa ljubljanske družine, v kateri so bili gg. Per Franjo, Kostanjevec Joco in Hajnrihar Minko. Priborila si je krasen prehodov pokal s 557 točkami. Druga je bila ekipa kranjske družine — gg. Ločnikar Hinko, Košnik Stanko

in Rozman Ivan. Priborila si je 514 točk. Tretja je bila ekipa St. Vid nad Ljubljano — Černe Ivan, Peršin Ciril in Širer Alojz. Priborila si je 323 točk in prejel krasen pokal. Četrta je bila ekipa Novo mesto — gg. Košnik Stanko, Končija Anon in Kovačič Franc s 270 točkami. Peta je bila ekipa Slovenski Javornik — gg. Jamnik Josip, Golob Franc in Pivk Jakob s 257 točkami. Šesta je bila ekipa Škofljica — gg. Comino Ciril, Zmuc Franc in Jamnik Josip s 208 točkami.

Borba med posameznimi družinami je bila zelo huda, toda viteška in je pokazala veliko sposobnost in disciplino strelcev, tako posameznika kakor celote. Odlične rezultate so dosegli tudi strelci na narodni tarči, na splošni tarči, na tarči »Krim«, kjer so tekmovali mladeniči izpod 18 let starosti. Odlični strelci so prejeli krasne nagrade, oziroma lepe streleške kolajne. Zvečer po 20. je v restavraciji na glavnem kolodvoru razdelitev nagrad in je imel ob tej priliki podpredsednik okrožja g. Milan Sterlekar lep nagovor na tekmovalce.

Silni nalivi so povzročili precej škode Ljubljana in Gradaščica sta ponekod že pre- stopili bregove

Ljubljana, 16. septembra. Letos kar ne pridemo iz deževja. V soboto je deževalo domala ves dan, v noči na nedeljo pa je tudi sledil naliv na nalivom. Ljubljanci so se tolažili, da se bo moralo ponovno zvedrilo, po se zmotili, kajti jutro je bilo prav tako černo, kakor prejšnji dan. Že zgodaj dopoldne je zapihal jug, potem pa je spet deževalo ves dan, skoraj brez presledka. Zvečer je nekajkrat sledila prava ploha, in je veter zanašal dež, zdaj na to zdej na drugo stran. Tudi ponoči dež ni pojenjal in spet je bilo do ranega jutra.

Zaradi neprestanih nalivov so že včeraj dopolne pričele naraščati vode. S Fužin nam poročajo, da je Ljubljana narasla do jutra z 1,40 m nad normalno na 2,20 m. Pri Slapah je voda ponoči zalila travnike, preplavljenega pa je tudi nekaj obdelanega polja. Voda se je razlila čez travnike tudi pri Zalogu, ni pa še povzročila škode.

Zaradi deževja stoji voda tudi na polju in travnikih na Barju. Ljubljana je izstopila pri Lpah in preplavila travnike zlasta na nižjem svetu v bližini Kosevja. Na Hauptmanci in v Lpah je pod vodo tudi veliko njiv. Voda je zemljo popolnoma zmečala in je tudi precej odnesla. Z zem-

ljo vred pa odnaša voda tudi krompir in druge poljske pridelke, ki jih morajo ljudje sprotno loviti in z veliko težavo spravljati domov.

Ravno tako je voda preplavila polje pri Bevkah in pa pri Biatni Brezovici. Povzročila je veliko škodo, ker je zalila njive, na katerih raste krompir in pa tudi korenje, kar oboje predstavlja glavni pridelek tamkajšnjih kmetovalcev.

Že ponoči je narasla za poldrugi meter nad normalno tudi Sava. V polhograjskem kotu so zdvijali hudourniki, ki pa so k sreči že regulirani, tako da niso povzročili večje škode. Gradaščica je že znoli silno narasla in zalila polje pri Dobrovi in pri Šulci.

Poplave Savinje in njenih pritokov

Celje, 16. septembra. Deževje zadnjih dni, zlasti silni nalivi včeraj in v noči od nedelje na ponedeljek, so povzročili, da je začela Savinja z vsemi svojimi pritoki naglo naraščati. Danes zjutraj je bila reka že za 3 m in pol nad normalnim nivojem. V savinjski dolini je Savinja prestopila bregove. V Celju je poplavila del glavnega drevoreda v mestnem

parku, Masarykovo nabrežje in cesto pod starim gradom. Voglajna se je razlila po poljih in travnikih od Grobelnega do Celja ter je zalila tudi Čret in Zavodno pri Celju ter cesto na grad in tamkajšnje naselje. Koprivnica je poplavila del Dolgega polja in Otok pri izlivu Sušnice je pod vodo.

Voda je preplavila tudi ceste za pešce pod železniškim vadiuktom pri hotelu Pošti. Tu so morali postaviti zasloni brv, da se omogoči promet. Kleti v mestu in okolici so povečini pod vodo. Narasla Savinja nosi velike količine lesa in poljskih pridelkov. Zdi se, da so v Savinjski dolini poplave naredili ogromno škodo, če bi pa Savinja ne bila vsaj delno regulirana, bi bila to pot poplava katastrofalna. Davi je začela voda polagoma upadati.

Bolčnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 16. septembra: Ljudmila

DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Kraljica tropskih noči
Kino Sloga: Margareta proti trem
Kino Union: Srčni utripi, matineja »Vražji študent« ob 14.30
Kino Moste: Pustolovščine Toma Sawyerja in Jezdec smrti
Kino Šiška: Gospodar Sahare

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Moste — Zaloška cesta 47.

Od spod sita

K besedi se oglašajo nastavstovci:
Tista o muhi, ki je orala, se res da s pridom presadijo na naša tla. Potrebna je pa bistvena izpopolnitev te lepe ruske zgodbe. Izvirna ima v mislih navadno živalsko muho, pri nas pa orajo podprepe. O razliki med navadno in podprepno muho pa menda ni treba govoriti, saj je splošno znana celo pri nas, kjer se tako rado zamenjava zrnje s plevami.

Nesreče

Ljubljana, 16. septembra. Včeraj je bilo v bolnico pripeljanih spet več ponesrečenecv za dežele. Poseljnik Avgust Kavšek iz Stične se je peljal zjutraj z motorjem proti Stični, pa je na cesti padel in se pobil po glavi. Delavec Franc Bizovičar iz ŠkofjeLoke je včeraj padel z voza in si zlomil levo nogo. 4-letni zidarjev sinček Franc Gostič iz Poljan pri St. Vidu je doma iztaknil škafličko vžigalico, s katerimi se je igral. Vžigalice so se vzele, zaradi česar se mu je vžigala oblekla in je otrok dobil hude opekline po vsem životu.

Ljubljana, 14. septembra. Na železniškem prelazu kamniške proge blizu Vodovodne ceste se je snoči pripetila hujša nesreča. Okrog 19. se je vračal na zapravljen domov v Savlje 72-letni posestnik France Dovč, ki vozeč čez tir ni opazil in ne čul prihajajočega vlaka. V naslednjem trenutku je lokomotiva kamničana že treščila v konja in ga ubila. Dovč pa je odletel z voza na tla, kjer je obležal ves v krvi s hudimi poškodbami na glavi in po životu. Na pomoč so takoj prihiteli ljudje iz bližnjih hiš, ki so starčka odnesli in telefonično obvestili o nesreči reševalce. Ti so bili že čez nekaj minut na kraju nesreče in so odpeljali ponesrečenca v bolnico. Dovč ima počeno lobo in je njegovo stanje kritično.

V Wolfovi ulici nasproti Pauschnove trgovine je prišlo včeraj popoldne do hudega karambola med kolesarko in motociklistom. Okrog 16.10 je privozil na motociklu po Wolfovi ulici v precejšnjem diru proti Zvezdi 32-letni mesarski mojster Janko Cuzak iz Kamnika. Istočasno se je na kolesu peljala proti Marjiniemu trgu 28-letna posestnikova hčerka Marija Logar iz Ihana in je motociklist zavozil naravnost v njo. Logarjeva je odletela na tlakovano cesto in z vso silo z glavo treščila ob robnik. Padel je tudi motociklist, ki pa se je takoj pobral, dočim je Logarjeva obležala v globoki nezavesti s hudimi poškodbami na glavi. Oba poškodovanca so prepeljali reševalci v bolnico, kjer so ugotovili, da ima Logarjeva prebito lobo in da si je pretresla možgane. Ponesrečenka se je zavedala šele pozno ponoči, dočim je bil Cuzak za popoldne odpuščen iz bolnice, ker so ugotovili zdravniki, da ima samo neznatnejše praske.

Z Rukitne so prepeljali snoči v bolnico 26-letnega delavca France Suhadolnika. Suhadolnik je včeraj popoldne razstreljeval v kamnolomu skale, pa je mina predčasno eksplodirala. Drobeli kamenja so udarili Suhadolnika v obraz in ga ranili tudi na obeh rokah ter po životu.

14-letni pastir Miha Tominc s Plešivce pri Notranjih gorah je včeraj na paši zakuril velik ogenj. Popreje je neke našel plevelnato skatlo, v katero je nalil vode, jo dobro zaprl in jo vrgel v grmado. Voda v zaprti skatli se je seveda segrela, da je skatlo razneslo, krop pa je bušil nad ognjem sklonjenemu Mihu v obraz. Dobil je hude opekline po obrazu in vratu.

Posestnikova hči Milka Turk iz Starega trga pri Ložu, stara 10 let, je šla včeraj do parobka gozda, kjer je velika jama, v katero je padla in dobila hude notranje poškodbe. V bolnico so snoči prepeljali tudi 31-letnega posestnikovega sina Janeza Logarja iz Vodice. Logarju so se na cesti iz neznanega vzroka splašili konji, ki jih je skušal zadržati, a so ga vajeti potegnile z voza, da je padel na tla in pod voz. Logar se je hudo poškodoval na glavi in po vsem životu.

Samomor

Volča, 15. septembra. Splošno presenečenje je vzbudila na Poljanskem vest, da je šel prostovoljno na smrt posestnik in mizar Gregor Tušek. Ni znano, kaj je pognalo pokojnika v obup. Bil je zadnje čase molčeč, skrušen in zamisljen. Tušek se je oboje v gozdiču Hrib, nedaleč od doma, na poti proti Volčam. Njegovo truplo je prva opazila Tina Štravska, ki je nabirala gobe. O tem je obvestila najprej Janeza Peternelja, ki je kosil na travniku otavo. Tušek je bil že mrtev. Njegov slannik so našli na poljski poti.

Tuškov žena ve povedati, da je pokojnik že del časa kazal znake neprispešnosti in se je najbrž obesil v trenutni duševni zmedenosti. Pokojnik je bil doma iz vasi Smolndno. Zapuščca poleg žene dve hčeri in dva sina, ki so vsi odrasli. Družina je zadnje čase upravljala hišo in posestvo. Tuška so pokopali v Poljanah.

Nastopna avdiencia novega francoskega poslanika v Washingtonu Roosevelt obljublja Franciji pomoč za obnovo

Washington, 16. sept. e. (Havas). Henry Eyles francoski veleposlanik v Washingtonu, je izročil svoja akreditivna pisma predsedniku Zedinjenih držav Rooseveltu. V svojem nagovoru je dejal:

Moja domovina preživlja najbolj tragične trenutke v teku svoje sijane zgodovine. Za nas Francoze, kakor vse kaže, vojna še ni končana. Grozno trpljenje, moralno kakor tudi fizično, bo še dolgo časa pritislo mnoge francoske državljane. Zene in otroci bodo dolgo čakali na svoje očete, ki so v težkem suženstvu, toda kljub vsem tem nezagodam ne more francoske duhovne moči nihče uničiti in bo še vedno obstajalo francosko edinstvo, ki je tudi že prej moralo prestati težke preizkušnje.

V svojem odgovoru je predsednik Roosevelt dejal: Nenavadno sem srečen, ko čujem, da je Francija kljub vsem nezagodam, ki so jo doletele, v svojem srcu še nadalje ohranila svoje ideale. Francozi so tako kakor moja tudi simpatija ameriškega naroda in prepričan sem, da bo francosko edinstvo, ki je bilo tolikokrat preizkušeno, obstajalo še naprej. Zagotavljam vam, da boste v Washingtonu kakor tudi pri meni vedno imeli polno podporo v svojih prizadevanjih, da rešite vprašanja, ki so vam postavljena in da napolnitate prijateljske odnose, ki obstoje med našima državama.

Leon Blum aretiran

Vichy, 16. sept. s. (Ass. Press). Včeraj je bil aretiran v Vichyju tudi bivši min.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 16. sept. s. V soboto zvečer je bilo igrano osmo kolo v šahovskem turnirju za prvenstvo Rusije. Rezultati so bili naslednji: Dubinin je porazil Boleslavskega, Lilienthal pa Panova. Partije Mikenas Makaganov, Gerstenfeld-Lerišev in Bondarevski-Petrov so se končale remis. Partija Keres-Konstantinopolski je bila sicer prekinjena, pa se je naknadno Konstantinopolski prepričal, da je njegova pozicija izboljšana in je partijo predal. Kotov je premagal Lisicina. Partija Botvinnik-Ragozin je prekinjena v boljši poziciji za Ragozina, ki ima damo za trdnjavo in dva kmetja. Ni sigurno, da bo mogel Botvinnik partijo držati. Ostale partije so prekinjene.

Snoči je bilo igrano deveto kolo turnirja. Ragozin je porazil Rudakovskega, Kotov pa Konstantinopolskega. Botvinnik je v francoski partiji kot črn v zelo lepem slogu v napadu premagal Panova. Partija Dubinin-Smislov se je končala remis. Partija Lerišev-Lilienthal je bila odložena, ker je slednji zbolel. Vse ostale partije so prekinjene. Keres ima boljše pozicijo proti Mikenasu.

Stanje po devetem kolu v vodstvu je naslednje: Botvinnik, Bondarevski 6 (1), Makaganov 5 (2), Lilienthal 5 (1), Smislov, Keres 4 in pol (2), Stoilberg 4 in pol (1) itd.

Nocoj bodo odigrane vse prekinjene partije.

Bolgarski sportniki v Moskvi

Moskva, 16. sept. s. (Tass). Včeraj ob 16.30 se je pričela na stadionu Dinamo v Moskvi tekma med moskovskim nogometnim klubom »Spartak« in sofijsko »Slavijo«. Tekmi je prisostvovalo 93.000 gledalcev, med nimi člani sovjetske vlade in bolgarskega poslanstva.

Ko so ob 16.10 prispeli na igrišče bolgarski nogometaši, je godba zaigrala bolgarsko himno, na drogu pa so razvili bolgarsko zastavo. Bolgarskim nogometašem je bilo izročena množica cvetja. Nato je prišlo na igrišče moštvo »Spartaka« in je godba odsvirala internacionalo.

Tekma se je končala 4:0 za »Spartak«. Zadnji gol je padel dve minuti pred koncem.

Po tekmi je prirejalo občinstvo stoje burne ovacije obema moštvoma.

Konferenca o plovbi na Dunavu

Rim, 16. sept. o. V zvezi s konferenco za novo ureditev plovbe po Dunavu se je zvedelo, da pripravljajo na konferenci sedaj pravilnik, s katerim se bo na paritetni osnovi uredil ves sistem plovbe ter omogočila stroga kontrola nad vsemi transporti po Dunavu. Izločili se bo vplivi vseh činiteljev, ki na Dunavu niso neposredno prizadeti.

V nasprotju z vestmi angleške propagande, da hoče Nemčija Rusijo izločiti od kontrole nad plovbo na Dunavu, se je zvedelo, da Nemčija sproti informira Rusijo o poteku dunajske konference ter da smatra Rusijo za podunavsko državo, od kar je Besarabija zopet pod njeno oblastjo.

Rusko-finski železniški sporazum

Moskva, 16. sept. s. (Reuter). Včeraj je bil podpisan rusko-finski železniški sporazum. Na podlagi sporazuma bodo vzpostavljene direktne železniške zveze med Rusijo in Finsko, obenem pa ureja sporazum vprašanje tranzitnega prometa preko Finske med Rusijo in Švedsko in vprašanje zvez Rusije z ruskimi vojaškimi oporišči v Hamgö.

Smrt predsednika reprezentančne zbornice

Washington, 16. sept. s. (Reuter). V starosti 66 let je snoči v mornariški bolnišnici v Washingtonu umrl predsednik ameriške reprezentančne zbornice Bankhead, ki je bil od 1.1917 neprestano član kongresa in sicer kot zastopnik demokratske stranke.

Španska trgovinska pogajanja z Argentino

Buenos Aires, 16. sept. br. (Stefani). Tu so se pričela trgovinska pogajanja med Argentino in Španijo. Španija namerava od Argentine odkupiti v prihodnjih 12 mesecih 150.000 ton kornuze in neomejene količine bombaža. Za to bo Argentincem dovolila večje množine rud in kovin. Španska vlada tudi že proučuje način, kako bo kljub angleški blokadi obnovila trgovinski promet z Južno Ameriko.

Borzna poročila

Curth, 16. septembra. Beograd 10.—, Pariz 9.80, London 16.75, New York 439.—, Milan 22.15, Madrid 40.—, Berlin 175.40.

FILM, KI BO TUDI VAS OČARAL
je prekrasna ljubavna romanca
KINO MATICA — TELEF. 22-41
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Kraljica tropskih noči

Hedy Lamarr
in
Robert Taylor
Najidealnejši ljubavni par Hollywooda!

Najnovejši francoski vefilm
Srčni utripi
(Battement de Coeur)
Občinstvo se ne more ločiti od VRAŽJIH STUDENTOV. Nedeljska matineja je bila razprodana, zato ponovimo matinejo še danes v ponedeljek ob 14.30 uri po znižanih cenah dn 2.50, 4.50, 6.50, 8.— in 10.—

MARGARETA PROTI TREM je duhovita dunajska veseloigra vedre vsebine in živahne komike. — V glavni vlogi: GUSTI HUBER in HANS HOLT.
V ostalih vlogah: T. Lingen, H. Thimig in R. Romanowsky
KINO SLOGA — TEL. 27-80 Danes ob 16., 19. in 21. uri

DNEVNE VESTI

— Kralj Peter II. v Raški. Naš mladi kralj se je mudil s kneževcem Aleksandrom in svojim spremstvom dva dni v Raški, da se seznanji s kraji okrog Raške in Novega Pazarja. Posetil je tudi stari zadušni samostan Studenica in Sopotane. V njegovem spremstvu je bil njegov guverner armijski general Petar Kosic. Kraljevo potovanje je bilo čisto znanstveno-solskega značaja. Čeprav ni bilo napovedano, je prebivalstvo mladega kralja povsod navdušeno sprejelo ter mu izkazalo globoko vdanost in ljubezen. S dvodnevne potovanja se je mladi kralj vrnil s spremstvom v Beograd.

— Vprašanje preskrbe naše tekstilne industrije z bombažem. V ravnateljstvu za zunanjo trgovino v Beogradu je bila konferenca posvetovalnega odbora za tekstilno industrijo, sekcije za bombaž, kateri je prisostvovalo tudi mnogo zastopnikov tekstilne industrije. Na dnevnem redu je bilo poročilo o pogajanjih z Italijo na Bledu in v Benetkah ter o nakupu 2.000.000 kg bombažnega predeliva po 24.5 lir. Po tem se je obravnavalo vprašanje pogajanj z Nemčijo. Nemške dobave bi prišle v poštev samo, če bi se upoštevalo mešanje bombaža s 30% Zelwolle, ki je pa pri nas podvržena davku na luksuz. Zato bo moralo to vprašanje najprej urediti finančno ministrstvo. V Rusijo potujoči delegaciji je bilo naročeno, naj v Carigradu prouči možnost novih nabav bombaža v Turčiji, ker so dobile nekatere tvrdice od države pravico izvažati bombaž. — Nekam čudno dolgo se vleče vprašanje preskrbe naše tekstilne industrije z bombažem. Malone vsak dan slišimo o velikih količinah v inozemstvu kupljenega bombaža in bombažne preje, a navzlic temu naša tekstilna industrija vedno bolj omejuje obratovanje.

nimiv je opis Herleta Franca o prvenstvenem vzponu na Veliki vrh nad Rohanovim kotom z Dušanom Gradnikom. Dr. L. dunda Dolar-Mantuani je popisala, kako se je namenila okoli Pohorja, da zbere gradbeni kamneni material, uporabljen v tem predelu Stajarske. Izredno pester je v novi številki »Obzorje« s številnimi drobnimi zanimivostmi planinskega sveta in življenja naših planinskih pionirjev.

• Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranška cesta 15. se vrši še prihodnje dni dopoldne in popoldne za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti, ker se radi naknadnih prijav odprejo še en oddelek. Podrobne informacije in prospekti na razpolago pri ravnateljstvu osebno ali pismeno. (Pravica javnosti: rodbinske doklade, dijaške vozne olajšave itd.) Zavod ima odlično opremljen, je najstarejši in največji moderno urejeni zavod te vrste. (—)

— Iz Legije koroških borcev. Pozivamo vse bivše koroške borce, ki niso še oddali svojih prijav za podelitev spominske kolajne 1918/19, da to storo najkasneje ob 18. septembra dopoldne, in sicer naj se prijave oddajo v društveni pisarni na Cankarjevem nabrežju 7/I. Vse prijave morajo biti namreč do 20. t. m. pri komisiji za podelitev kolajne, ker jih ta po tem roku ne bo več vzela v pretes. Brez priložitve dokumentov (overjenih prepisov vojaških listin ali zaprisege dveh soborov) je prijava nepopolna ter se ne more predložiti komisiji. V lastnem interesu vsakega posameznika je torej, da vsaj v znanjem hitro predloži prijavo ter si s tem zagotovi pravico do priznanja domovine. — Glavni odbor LKB, Ljubljana.

Karloagom in sicer na južnem kraju Oštarijskega polja. Hotel ima 21 moderno urejenih sob z 31 posteljami, tekočo vodo in elektriko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, krajevno deževje. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu, Kumboru, Dubrovniku ter smo imeli do javi ob 7. uri v Ljubljani 90.4 mm padavin. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Beogradu 24, v Kumboru 23, v Splitu in Dubrovniku 22, v Zagrebu in Visu 21, v Sarajevu 20, v Ljubljani 19.4, na Rabu 10, v Mariboru 17. Javi je kazal barometer v Ljubljani 755.8, temperatura je znašala 12.6.

— Noči so pekl. Iz Litiše so pripeljali v bolnico 48-letnega delavca Ernesta Kresa, ki ga je na cesti napadel neznanec in ga z nožem sunil v hrbet. Z neznanec je prišel v prepričanje Ernest Teše na Bledu. Med prepričanjem se ga je nekdo lotil z nožem in ga dvakrat sunil v trebuh in prsi. Danes ponoči so spravili v bolnico tudi 24-letnega trgovskega pomočnika Ernesta Aljančiča, ki se je sprl z družbo vinjenih gostov v neki gostilni v Vegovi ulici. Iz prepričja je kmalu nastal pretep, in je eden izmed prepričljivcev planil nad Aljančiča z nožem ter ga ranil na glavi in vratu.

— Oče nehoče za vilami prebodel otroka. V Gornjem Kraljevcu blizu Varaždana je železniški delavec Milan Ljutak v petek spravil slamo. Kar je pritekel njegova žetna hčerka Dragica in oče ji je zabodel v glavo železno vile, tako da ji je iztaknil levo oko in prebil lobanjo. Nesrečni otroček je bil takoj mrtev.

— V prepričju odsekala dvema »sosedoma glavjo«. V Tomašincu blizu Varaždana je prišlo v soboto do strašnega krvoprelitja. 38letni Ciril Brusar je v prepričju zaradi zemljiške navali s sekuro najprej na svojo sosedo Martina Milinariča in mu odsekala glavo. Starejši Milinaričev brat Zvonko je prihitel bratu na pomoč, toda Brusar je zamahnil s sekuro in odsekala glavo še njemu, potem se je pa sam prijavil orožnikom in povedal kaj je storil.

— Mati in hči živi bakli. V vasi Rijeka na Hrvaškem se je pripetila v soboto strašna nesreča. Kmetica Jaga Fajfarič je sušila v kuhinji konjoplo, ki se je nenkrat vnela, plameni so pa zajeli njo in njeno žetno hčerko Pepico. Otroček je v silnih mukah kmalu izdihnil, mater so pa prepeljali hudo opečeno v bolnico.

Iz Ljubljane

— Iz Slava Udruženja rezervnih oficirjev. Vsako leto 15. septembra se naši rezervni oficirji spominjajo proboja solunske fronte kot enega najvažnejših dogodkov v zgodovini, naše borbe za osvoboditve in združenja. Tega dne slavi njihova organizacija svojo krstno slavo. Uprava ljubljanskega pododpora UROIR je imela včeraj ob 11. v svojih prostorih v Kazini svečano sejo, na kateri se je predsednik inž. Ladislav Bevc v lepih, patriotičnih čustvih polnih besedah spomnil zgodovinskega, za našo svobodo tako pomembnega dogodka ob koncu svetovne vojne. Zborovali so počastili spomin na solunski frontni padli junakov in zaključili vrhovnemu poveljniku naše narodne vojske Nj. Vel. kralju Petru II. trikratni »živio«. Središnji upravi udruženja so bile poslane brožavne čestitke h krstni slavi. S tem je bila svečana seja zaključena.

— Bil plačilo za dimnikarsko delo. K članku pod tem naslovom, priobčenem v »Slovenskem Narodu« dne 13. t. m., smo prešli pojasnilo, da je mestno poglavarstvo v Ljubljani sklicalo komisijo na predlog uvidenjskih in socialno čuščih dimnikarskih mojstrov, ki so nastopili proti

odboru združenja in zahtevali ugotovitev donosa v vseh novih stavbah v Ljubljani, zgrajenih v zadnjih štirih letih, da se na podlagi te ugotovitve Ljubljani razdeli na primerne nove ometalne okoliše tako, da pridejo po možnosti tudi starejši dimnikarski pomočniki do eksistence. Ni torej točna trditve dopisnika, da se branijo vsi dimnikarski mojstri nove razdelitve, res pa je, da se branijo nove razdelitve le mojstri odborniki združenja.

— Iz Umro se v Ljubljani od 6. do 12. t.: Marija Pogačnik, roj. Dornik, 69 let, žena upokojenega uradnika; Antonija Zgonc, 37 let, postrežnica; Mihael Briski, 3 leta, sin bančnega ravnatelja, št. Vid nad Ljubljano; Matija Fajdiga, 58 let, sofer, Vič; Martin Vidic, 3 tedne, sin delavke; Marij Vouk, 57 let, sprevednik drž. žel. v pok.; Ivan Rozman, 71 let, višji sodni oficij v pok.; Ignacij Šimovc, 75 let, mizarjski pomočnik; Andrej Rape, 63 let, banovinski šolski nadzornik v p.; Marija Goljar, 48 let, služkinja; Marija Kavčič, roj. Rosmann, 80 let, vdova po višjem davčnem upravitelju. V ljubljanski bolnici so umrli: Ivan Pirc, 39 let, tesarski pomočnik, Zalec pri Kamniku; Janez Smid, 60 let, gozdni delavec, Putehof pri Trzinu; Lovrenc Cerar, 63 let, dmnar, Drtija pri Kamniku; Orelja Krizmančič, roj. Boršatti, 44 let, žena trgovskega potnika; Lovrenc Svetlin, 70 let, šolski sluga v p.; Jožef Primožič, 81 let, delavec, Davče, občina Sorica pri Škofji Loki; Majda Pečovnik, 4 leta, hči banovinskega cestarja, Lesno Brdo, občina Horjul; Franc Žerovnik, 68 let, poljski dmnar, Zbilje pri Medvohah; Irena Okrupa, roj. Stefanovič, 31 let, žena uradn. pripravnik; Gabrijel Dolenc, 27 let, pekovski pomočnik, Videm-Dobrepolje; Davor Križ, 20 dni, sin inženjerja; Alfonz Tuma, 49 let, mizarjski pomočnik; Franc Tomc, 20 let, sin posestnika, Glinje, občina Poljsnik; Marija Ogriček, 5 tednov, hči trgovskega zastopnika; Marija Krsnik, 51 let, žena posestnika, Ribno pri Radovljici; Milka Plečnik, 3 leta, hči hišarja, Ježica.

— Iz Razpis novega stalnega abonmaja Tork. Odziv na razpis letošnjega gledališkega abonmaja v Narodnem gledališču v Ljubljani je izredno živahen. Vsak dan oblegajo gledališko pisarno trume abonmentov v želji, da si zagotovijo čim ugodnejše seje. Povpraševanje po njih je napolnilo domala že vse abonmaje, le v redu A in B je še nekaj sedežev na razpolago. Uprava gledališča opozarja, da uživata ta dva abonmaja poseben popust in da sta kljub temu deležna istega števila predstav in gostovanj kakor drugi abonmaji. Vsak abonma ima na teden po eno dramsko ali operno (opereto) predstav. Abonma bodo plačevali abonenti v desetih mesečnih zaporednih obrokih. Ker je zanimanje za seje v stalnih abonmajih posebno veliko, je sklenila uprava gledališča razpisati nov stalni abonma, in sicer red Tork. Cene za ta abonma so iste kakor za reda Sreda in Certeek. — Reflektante vabimo, da si pravočasno zagotovijo seje po izbiri. Prijave sprejema blagajna gledališča v veži dramskega gledališča od 10. do 12. in od 15. do 17. ure do 18. t. m.

— Iz Naša znana trgovina M. TICAR razstavlja v svoji izlozbi v Selenburgovi ulici lep spominski album s fotografijami, ki ga je poklonila Nj. Vel. kralju Petru II. kot spomin na odkritje spomenika kralju Aleksandru I. Slike so iz lastnega fototejeja. Album pa je vezala knjigovodnica Jugoslovanske tiskarne po načrtu ing. arch. Simona Kregarja. 349-n

— Iz Za odrasle kakor za dorasajočo mladino je obisk gledališča nezcrpen vir plemenite zabave in izobrazbe. V teku gledališke sezone imajo obiskovalci priliko, da se seznanijo z najpomembnejšimi deli iz domače in svetovne dramatike in operne literature. Velike ugodnosti, ki jih nudi celoletni abonma, omogočajo vsakomur obisk vseh predstav, in sicer pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji v desetih mesečnih obrokih. Zagotovite si pravočasno primeren sedež! Reflektante opozarjamo, da je razpisan nov stalni abonma Tork. Brezobvezne informacije v veži dramskega gledališča, kjer se sprejemajo tudi novi abonenti od 10. do 12. in od 15. do 17. ure vsak dan od 18. t. m.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice ima ta teden izjemoma vaje mešanega zbora v ponedeljek in torek ob 20. — Odbor.

— Iz Pozor! Najboljši pediker je v kopališču Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Sprejema tudi nečlane. 348-n

— Iz Vlom v izložbeno okno. Včeraj popoldne, med nevihto, je bilo vmičeno v izložbeno okno galanterijske trgovine Josipa Petelinca na Sv. Petra nasipu. Vlomilec je odprl izložbo v veži in ukradel iz nje vso zalogo gumbov za moške obleke in nekaj drugih krojaških potrebščin v skupni vrednosti okrog 1000 din. Policija je vmičlico že na sledu.

Zopet smrtna nesreča

Višnja gora, 16. septembra
Ni se še poleglo razburjenje zaradi smrtni nesreče, ki se je pripetila v soboto z motornim kolesom v gozdu pri Muljavi, že se je pripetila nova, ki je prav tako zahtevala človeško žrtev. Sin znane in ugledne Špendlovoe rodbine Jože po domače Tičkov v Spodnji Dragi pod Višnjo goro, je bil v Ljubljani na orožnih vajah. V soboto zvečer se je odpravil z motornim kolesom v Ljubljano ter se ustavil v Omah-novi gostilni pod Višnjo goro. Z njim se je peljal tudi njegov prijatelj neki Kovač iz Mlečevega pri Stični. Iz gostilne sta se odpravila nekoliko dobre volje proti domu. Špendal se je ustavil neposredno pred svojim domom v gostilni pri Spodnji Dragi. Po kratkem odmoru sta se tovariša zopet odpravila naprej, na žalost pa mimo Špendlovoe rojstne hiše, ker je hotel Špendal najprej pripeljati tovariša na njegov dom.

Nekaj sto metrov pred tovariševim domom pa je srečal gonjača, ki je gnil proti Ljubljani živino za nekega mesarja. Kaj je bil povod nesreče, še ni povsem ugotovljeno. Špendal je zapeljal naravnost med živino in zadel v glavo enega vola s tako silo, da je padel z motorja in je bil takoj mrtev. Njegovega tovariša je vrglo čezenj na cesto, kjer je obležal z manjšimi poškodbami.

Nesreča se je pripetila okrog 22., a žalostna novica se je takoj razširila po okolič in vzbudila splošno sočutje s prizadetimi.

SPORT

Medklubska kolesarska dirka

D.K.S.K. »Edinstvo« Ljubljana VII. priredi v nedeljo 22. t. m. medklubsko kolesarsko dirko na Gorenjski s startom in ciljem pri občinskem domu v št. Vidu nad Ljubljano.

Za A. skupino na progi št. Vid—Kranj—Brezje—Bled—Leace—Begunje—Tržič—Kranj—št. Vid, 120 km. Start ob 13. uri.
Za B. skupino na progi št. Vid—Kranj—Podbrezje—Otoče z obratom—Kranj—št. Vid, 70 km. Start ob 13.15.

Za skupino turistov na progi št. Vid—Jeperca—št. Vid, 20 km. Start ob 13.30.

Določila:

1. Dirka se vrši po pravilih koturaškega saveza Kraljevine Jugoslavije in po cestno policijskih predpisih.
2. Kolesa morajo biti opremljena z dvema sigurnima zavorama in zvonom.
3. Za A in B skupino imajo pravico startati vsi verificirani dirkači, kateri posedujejo licenco D.K.S.K. za leto 1940.
4. Izmenjava kolesa je dovoljena le v primeru preloma okvirja.
5. Turisti so oni neverificirani kolesarji, kateri še niso vozili v A in B skupini, ki vozijo z železnimi kolesi s poljulnim krmilom in zavorami, brez prestav.
6. Vpisnica za A in B skupino je 6 din, za turiste 4 din z doplačilom 10 din za garancijo nahrbtna steplačka, ki se bo vrnil isti vrnejo.
7. Protesti se vlagajo sporniki komisiji najkasneje 15 minut po prihodu na cilj zadnjega dirkača A skupine z vlogo 25 din. Ako se protest ugodni se vloga vrne v nasprotnem primeru se vloga ne vrne.
8. Vsak dirkač se mora prijaviti sporniki komisiji eno uro pred početkom dirke.
9. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost.
10. Dirka se vrši v vsakem vremenu izvenjski hudih nalivov.
11. Od vsake skupine bo 7 prvo plasiranih nagrajenih s praktičnimi in častnimi darili.

Prireditveni odbor

TRGOVSKO UČILIŠČE
CHRISTOFOV UČNI ZAVOD, LJUBLJANA, DOMOBRAŠKA CESTA 15
VPISOVANJE
se vrši še prihodnje dni dopoldne in popoldne v šolski pisarni, ker je radi naknadnih prijav odprt en oddelek.
Podrobna pojasnila in prospekte daje ravnateljstvo osebno ali pismeno.
Pravica javnosti — Dijaške doklade — Dijaške vozne karte.
Solnina je zmerna — manj premožni imajo popust.
Zavod je najstarejši — najbolje obiskani in uživa odlične sloves.
Največji in najmodernejši zavod te vrste v državi.
(Strojevništva s 50 pisalnimi in računskimi stroji, posebne učilnice za knjigovodske vaje — praktične pisarniške vaje in kino-predvajanja.)

— Za enoten sistem trgovine s kožami in njihov cen. V Zagrebu je bila v petek konferenca industrijev in trgovcev s kožami. Na predkonferenci je bilo sklenjeno, da bosta industrija in trgovina s kožami zahtevali, da se ukrepi glede trgovine s kožami, sprejeti za banovino Hrvatsko, razširijo na vso državo. Uradu za kontrolo cen bodo predložene najvišje cene za surove kože. Glavna zahteva pa gre za tem, da se uvede enotni sistem trgovine s kožami in tudi enotne cene za vso državo.

— Svečan krst 16 novih jastralnih letal. Aeroklub banovine Hrvatske je imel včeraj veliko svečanost. Na zagrebškem civilnem letališču je bilo svečano krščenih 16 novih jastralnih letal. Ki so jih zgradili domači strokovnjaki v modelirskih delavnicah zagrebške Aerokluba. Kumovali so ugledne gospe med njimi soprog dr. Mačka in bana dr. Šubašića.

— Razpisana zdravniška služba. Kraljevska banška uprava dravske banovine razpisuje službo zdravniške združene zdravstvene občine Relca s sedežem v Škocjanu v lastnosti banovinskega uradnega pripravnika za VIII. položajno skupino. Prošnje naj se vložijo pri banški upravi do 28. oktobra.

— Deveta številka Planinskega vestnika je izšla in vsebuje zanimive planinske članke. Odgovorni urednik te naše vzorne planinske revije dr. Arnost Brilej opisuje svojo pot na Poldnašnju špičo ali Jof de Miezegnot, kakor se mu glasi furiansko ime, na južni strani Kanalske doline, kjer je slišal domačo pesem »Venček na glavi se bliska ji iz kitice...« Dr. Jos. C. Oblak je prispeval pokrajinski esej »Spodnja Savska dolina in njen gorski svet«, po kateri je hodil kot poen in lepoti narave vdani planinec. To je naša Mona Lisa, pravi dr. Oblak o Spodnji Savski dolini, smehljajoča se pokrajina s svojimi neizmernimi nasmeškom. Njeno lepoto pa domume srce pravega prijatelja prirode, Anton Debeljak je poslal lepo pesem »Vintgar, Viktor Pirnat pa svoje razglede po Gorjanjih« Od Semčica do Stojdrage. Za

— Prodaja klirinških mark. Devizno ravnateljstvo Narodne banke je odredilo, da se morajo nemške klirinške marke prodajati v istem času kakor klirinški čeki v nemških markah odtodno v roku 15 dni. To velja za klirinške marke, ki se dobivajo na podlagi otvoritve akreditivov.

— Se večja omejitev porabe gume v industriji in obrti. Trgovinski minister je izdal na temelju uredbe o kontroli zaloga blaga in odloka o omejitvi porabe gume za izdelovanje gotovih predmetov nov dloak, s katerim se poraba gume še bolj omeji. Zdat je prepovedana poraba gume za izdelovanje vseh vrst obutev. Prepovedano je tudi izdelovati iz gume zunanje in notranje avtomobilske pnevmatike ali ovijati stare avtomobilske pnevmatike za delo v vodi, kar na mora minister še posebej dovoliti. Dovoljeno je tudi izdelovati avtomobilske pnevmatike za avtomobile in kamione v službi vojske in larnega prometa. Prepoved porabe gume za obutev stopi v veljavo 3 dni po objavi odloka, za avtomobilska kolesa pa 10 dni, a za druge predmete že 2 dni po objavi.

— Slava Združenja rezervnih oficirjev. Včeraj je imelo Združenje rezervnih oficirjev v Beogradu svojo slavo v spomin na proboj solunske fronte. Svečana dvorana Ratniškega doma je bila polna uglednih gostov. Slavi so prisostvovali kraljev zastopnik general Pavle Bariaktarović, zastopnik patrijarha, generali ter drugi zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

— Uradno dovoljena podražitev pšenice. Banška uprava dravske banovine odreja na podlagi navodil Prizada, da se lahko za pšenico, ki je pridelana v dravski banovini, zviša cena za 27 par pri kilogramu. Navedeni pribitek predstavlja izenačenje cene domače pšenice s ceno vojvodinske pšenice, ki je bila zaradi voznine do slovenskih postaj za toliko dražja.

— Mederen planinski hotel na Velebitu. Včeraj je bil na Velebitu svečano odprt novi hotel društva »Velebit«. Hotel stoji v višini 1.000 m ob celi, ki veže Gospič s

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda dn 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO
Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZA WEEKEND
ležalne stole, otomane in drugo praktično opremo najceneje pri tapetnistvu

Egon Zakrajšek
LJUBLJANA
Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

Oglašuj male oglase v Slovenski Narodu
ker so najcenejši!

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
P. B. ESKER
Sv. Petra cesta 14

FOTO AMATERJEM
razvija, kopira, povečava hitro in poceni foto-atelje MANCINI, Ljubljana, Tržaška 83. 40. L.

POHISTVO
po naročilu, vsakovrstne stole, politram opreme, vsa popravila najceneje: ZORMAN, Breg 14. 1772

KLIŠEJE
ENO VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POUK

Strojepisni pouk
Večerni tečaj, pričetek pouka in vpisovanje v ponedeljek 16. t. m. od 6. do 8. ure zvečer. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 2123

ZA NAMEŠCENJE
nujno potrebujete znanje stenografije in strojeписа. Vpišite se v poseben tečaj na Trgovskem učilišču Robida, Ljubljana, Trnavska ul. 15. Vpisovanje in pojasnila v pisarni. Solnina nizka. 2150

PRODAM
Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din
PITANO PERUTININO
najceneje nudi »NIKO«, št. Vid nad Ljubljano, tel. 749. Stojnica Vodnikov trg. 1985

2 RABLJENI MOSKI OBLEKI
2 plašča za 14 — 16 letne deklice in 1 športno jopico prodam. Marjtin trg 2/I. Ogled od 1. — 2. 2122

PREMOC
KOKS · DRVA

I. POGAČNIK
BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59
Postrežba brezhibna!

MREŽE
za postelje dobite najceneje v Komenskega ul. 34. — Zaloga posteljnih žičnih vložkov. 2149

STABILNI PARNI KOTEL
n kurilšču, ležeč, s plamenskimi cevmi 17 kv. m grelni površine, v zelo dobrem stanju, in 180 m plinskih cevi 1 palca — ugodno prodam. Mihevc, Vrh-nica 25. 2147

POSEST
Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MALO POSESTVO
za dve kravi, zidana hiša in hlev, leži ob glavni cesti, lepa lega in razgled, primerno za vpokojena, naprodaj. Marija Šubert, Oplotnica. 2138

POSESTVO
z gostilno, cca. 15 oralo zemlje, vinogradi, štiri hiše z gospodarskimi poslopji, se prodaja zaradi bolezni takoj. Vprašati pri Baumruk Ani — Pohanca, Brežice. 2148

KUPIM
Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KUPEC SEM
za vsako množino ježic (knopra) po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe stavite z vzorcem na trdko M. Walland — Slov. Konjice. 2139

NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
KNAPJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

CMD čvrsto na braniku narodnih svetinj

Božilne besede prvomestnika inž. Janka Mačkoviča na glavni skupščini CMD, ki je bila lepa manifestacija naše volje do samostojnega, svobodnega življenja

Ljubljana, 16. septembra V popolnoma zasedeni balkonski dvorani Kazine so včeraj zborovali narodni delavci, ki so združeni v Družbi sv. Cirila in Metoda. Velika udeležba članov in prijateljev družbe je bila mogoča priča o pomenu in važnosti poslanstva, ki ga družba po svetlih zgledih opravlja že desetletja, pa je dandanes še posebno važno in potrebno kot narodno obrambno delo.

Redke so pri nas skupščine, na katerih bi javnost zastopali tako številni odlični zastopniki. Bana je zastopal podban dr. Majcen, občinu podžupan dr. Ravnihar, dravsko divizijo podpolkovnik Radojko, Zvezo naprednih akademskih starešin dr. Dolar, akademski starešina JNAD Jugoslavije prof. dr. Zalokar, ZKD ravatelj prof. Jeran in direktor prof. Breznik, slovenske književnike Fran Govekar, koroške Slovence dr. Fellah, Profesorsko društvo prof. Grafenauer, Manjšinski inštitut prof. dr. Cermelj, sokolsko župo Ljubljana br. Merčun, Jugoslovensko žensko zvezo ga Engelmannova, Kolo jugoslovenskih sester ga Verčonova, emigrante načelnik Sanci, »Sočue« nadzornik Urbančič. Svoje zastopnike pa so poslala tudi številna narodna in napredna društva in organizacije, tako akademski društva, Zveza kmetijskih fantov in deklet, Vodnikova družba, Jadranska straža, Jugoslovensko učiteljsko združenje, Udruženje novinarjev itd. Delegati za skupščino so prišli iz vseh krajev Slovenije, mnogi so se opravili in poslali pozdravne brzojavke. Brzojavno je skupščino pozdravil in ji želel uspeh minister n. r. g. dr. Albert Kramer.

Skupščino je otvoril prvomestnik CMD g. inž. Janko Mačkoveč. Z navdušenjem so zborovalci sprejeli njegov predlog, da se pošlje mlademu kralju Petru II. pozdravna in vdanostna brzojavka. V svojem govoru

je prvomestnik nato poudaril, da je narodno obrambno delo vedno več in da postaja vedno bolj neodložljivo. Prečital je imena umrlih članov, odbornikov in dobitnikov in se zlasti spomnil Celjanov, pokojnega nadučitelja Franja Kranja in vladnega svetnika Emilijana Lileka, ki sta stala oba na braniku domovine na ožrožnem severu in bila velika dobitnika družbe. Prvomestnik je iz izbranih besedami poveljal tudi spomin soustanovitelja družbe in njenega voditelja v prvih desetletjih, prelata Toma Zupana, ki se je rodil pred 100 leti v Smokuču pri Breznici na Gorenjskem. Zborovalci so počastili spomin umrlih sodelavcev s klici »Slava jim!« Prvomestnik je nato očital dobo, v kateri mora družba in vsak zaveden Slovenec delati in se žrtvovati za blagor skupnosti.

»Preživljali smo kot narod neprimerno težje čase od današnjih, je zaključil svoj govor, preko jugoslovanskega ozemlja so se v davnem in nedavnem času vsipale sovražne vojske in na naših narodnih tleh so se bile mnoge in velike bitke. Ali niti to, niti mnoga stoletja tujega jarma niso mogla pokončati plemenite snovi našega narodnega svojstva. Onemogla so mogočna carstva, zrušile so se nepriateljske carevine, ali ostal je narod in vstala je Jugoslavija. To nam bodi v bodilo! V bodilo in pouk pa bodi tudi neugnano delo in vera naših duhovnih velikanov in vodnikov, ki niso nikdar omahovali, niti ne v najkrušnejši stvarnosti!«

Sledili so pozdravi zastopnikov. V imenu mestne občine je spregovoril dr. Ravnihar, ki je poudaril, da je CMD bila potrebna in je še potrebna slovenskemu narodu kot preizkušena braniteljska najdražji svetinji našega naroda. Z izbranimi in navdušenimi besedami so želeli skupščini mnogo uspeha tudi v nadaljnjem delu g.

Pipan za starešinsko organizacijo »Preporoda«, gospa Engelmannova v imenu narodnega ženstva, Jože Danev za kmetijske fante in dekleta, akademik Svajger za akademsko napredno društvo »Jugoslavijo«, akademik Smole za akademsko društvo »Edinstvo«.

Ravnatelj g. Mirko Gruđen je prečital obširno tajniško poročilo o uspešnem delu družbe v preteklem letu. Poročilo o sadovih požrtvovalnega dela podružnic in vodstva smo objavili že v sobotni številki lista. Blagajnik g. Avgust Ludvik je poročal o blagajniškem poslovanju. Bilanca izkazuje 766.422 din dohodkov in 725.571 din izdatkov, torej 40.901 din prebitka. Mestna občina in banovina sta naklonili družbi izdatno podporo. V imenu nadzornega odbora je predlagal prof. Albert Sič razrešnico vsem funkcionarjem za vzorno vodenje poslov. Predlog so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

Pri volitvah prvomestnika je bil na predlog dr. Erata izvoljen ponovno za nadaljnja tri leta dosedanjí zaslužni in požrtvovalni prvomestnik inž. Janko Mačkoveč. Zborovalci so mu z vzkliki izrazili svojo hvaležnost za dosedanje delovanje. Tudi ostalo vodstvo družbe je bilo ponovno izvoljeno, le v nadzorni odbor sta prišla na novo odvetnik dr. Fetič in veletrgovec Anton Verbič.

Po končanem zborovanju so zborovalci odšli pred spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter se poklonili njegovemu nesmrtnemu duhu z enominutnim molkom. V imenu vseh je položila na spomenik lep šopek vrtnice gospa Tomševna. S trikratnim vzklikom »Slava!« so se naši najboljši vneti in požrtvovalni narodno obrambni delavci poslovili od Viteškega kralja.

volj.

Tudi dolenski čebelarji niso z letošnjim letom nič kaj zadovoljni. Dež, ki je že spomladi uničil mnogo sladkega soka na sadnem drevju in cvetlicah, je povzročil, da so ostali panji čebel brez medu. Mnogi čebelarji so bili celo prisiljeni pitati čebele s sladkorjem v času, ko je za čebele najboljše čas in naberejo veliko medu. Tako je ostala čebelarju še edina ajda na katero je mogel računati, da bodo čebele nanosile zadostno množico ajdovega medu, ki spada med najboljše vrste Ajdova paša se je sicer nekoliko zakasnila, kakor letos vsi poljski sadeži, vendar je bilo v začetku septembra nekaj prav lepih dni in čebele so krasno izletavale in nosile sladko strd. Pričakovati je bilo, da bo ajda nadomestila primanjkljaj prejšnjih mesecev in čebelarji so se veselili bogatega pridelka ajdovega medu. Toda to upanje je splavalo po vodi. Po nekaj lepih in toplih dneh, v katerih so čebele prav pridno nosile in polnile sate, je pričelo zopet deževati. Ker skoro neprestano dežuje in je postalo za sedanjí čas izredno hladno, tudi ajda ne bo dala zaželenega pridelka medu. Bati se je, da čebele ne bodo nabrale niti toliko, da bi imele dovolj hrane čez zimo. Treba bi misliti na pitalni sladkor da ne bodo čebele od gladi pomrle. Na to je mislila tudi že državna oblast, ki je že odredila, da dobe čebelarji trošarine prost pitalni sladkor. Treba bo pač skrbeti, da pride pitalni sladkor pravočasno, dokler bo še primeren čas za pitanje. Letos bo na to še posebno paziti, ker je že sedaj precej hladno in je verjetno, da bo mraz mnogo prej pritisnil kakor običajno. Že zaradi tega ni odveč opozarjanje na pravočasno dobavo sladkorja, ker se pri nas tako radi dogaja, da se potrebne stvari le prekasno dobe.

Panjem, ki nimajo dovolj hrane za zimo in jih bo treba pitati, je najbolje odvzeti in izpihati ves med, ki ga imajo in ga potem mešati s sladkorno raztopino. Kakor je iz časopisnih vesti razvidno, bo pitalni sladkor mešan s papriko. Ker pa paprika ni primerna za čebele, je najprimernejše, če čebelar topi pitalni sladkor v mrzli in ne v topli vodi ter sproti zmes paprike pobira z najfinjšim sitom toliko časa, da je sladkorna voda čista in brez paprike. Tudi ni dobro, če paprika predolgo stoji v vodi, ker postane tako tekočina pekoča. Zato se tudi priporoča toplotenje sladkorne sipe v mrzli in ne v topli vodi. Taljenje v mrzli vodi gre sicer počasneje, vendar je to priporočljivo. S pridnim mešanjem sladkorja se pa pospeši toplotenje. Že raztopljeni sladkor je dobro še enkrat precejati skozi dobro platneno krpo, da tako ostane vsa paprika na krpi. Med precejanjem naj se krpica večkrat izpere v čisti vodi, da se ta-

ko dobi kar najčistejša tekočina in kar največ prosta paprike. Sladkorni tekočini pa naj se primeša še nekoliko izpihanega medu.

Cebelar, ki hoče pitati s toplejšo tekočino, naj pred pitanjem sladkorno in medeno vodo nekoliko segreje.

Sportni pregled

Ljubljana, 16. septembra V III. kolu prvenstva slovenske lige so bile včeraj odigrane štiri tekme, od katerih je ena spet končala z majhno senzacijo. Amaterjem iz Trbovelj se je namreč posrečilo poraziti na domačih tleh že drugega resnega tekmeča, namreč ISSK Maribora, ki so ga odpravili s 4:2. Z enakim rezultatom je zmagala tudi Ljubljana na Jesenicah nad Bratstvom, a Kranj, ki doslej tudi še ni utrpel poraza, je v Ljubljani zmagal nad Marsom 2:1. Železničarji so po šibki igri v Mariboru tesno zmagali nad Olimpiem 2:0.

V hrvatski ligi je železničar zmagal nad SASKOM 4:1. Hašk nad Splitom 5:2, Concordia nad Slavijo 10:0, Varaždinska Slavija nad Bačko 2:1. V rbski ligi je BSK porazil ZAK 6:1, Jugoslavija Vojvodino 6:3, sarajevska Slavija Bato 2:0, dočim sta Bask in Jugoslavija iz Jabuke remizirala 1:1 in prav tako Gradjanski iz Skoplja ter Jedinstvo z 2:2.

Seznam največjih zapravljevcev

je sestavil neki kulturni zgodovinar

Neki kulturni zgodovinar je sestavil seznam največjih zapravljevcev, kar jih pozna zgodovina sveta. Gotovo ne bo nikogar presenetilo, da je prišel na ta seznam tudi rimski cesar Nero. Zanimivo je pa njegovo dejanje največje zapravljevi, da je dal svojo umrlo ženo Poppaeo sežgati na grmadi, zloženi iz cimetovega lesa. To je bilo največje razkošje, kar si ga je mogel dovoliti človek v takratnih casih. Cimetovali so vozili iz Indije in arabskih trgovci, ki so ga prodajali, so si ga dali odtetiati z zlatom.

Rimljanka Antinoa je nosila v vsakem ušesu bisere na veržici in imela jih je toliko, da so ji segali do bokov. Kalif Mamun je povabil na svojo svatbo 2.000 gostov in gostil jih je skozi 30 dni. Pred gostijo so metali med svate listke, na katerih je bilo napisano ime grunta, krasnega konja ali dragocenosti, ki jo je dobil v dar gost, kateremu se je posrečilo dotični listek pobrati. Eden največjih zapravljevcev je bil Karel Smeli Bourgundski. Samo za eno gostijo si je namreč dal napraviti krasno obleko, vredno 2.000.000.

Fernando Cortez, osvajač Mehike, je dal svoji nevesti napraviti pet nakitov iz ogromnih smaragdov, ki je bil vsak vreden pol milijona. Njegova nevesta pa tega dragocenega nakita ni dobila, ker je izginil v morju, ko se je potopila ladja, ki ga je peljala v Evropo. Velik zapravljevec je bil tudi ruski knez Potemkin. Njegov dom je porabil več denarja nego ves dvor carice same, katere naklonjenosti in ljubezni je bil deležen. Ko je priredil nekoč carici na čast veliko gostijo, so porabili samo za razsvetljavo 20.000 funtov sveč in vsaka izmed starih italijanskih plesalk, ki so med gostijo plesale, je dobila 5.000 rubljev.

30.000 oblek je zapustila ruska carica Elizabeta, hči Petra Velikega. Vsako obleko je nosila samo enkrat in včasih je med plesom petkrat menjala obleko. Za obleke zelo navdušen je bil tudi saški državni minister grof. Brühl. Njegova garderoba je obsegala 17 velikih sob. Imel je krasne obleke, toda vsako je oblekel največ dvakrat. Na leto je potrošil za obleke

V Splitu je bil v soboto prvi del plavalnega tekmovanja med Madžarsko in reprezentanco hrvatske banovine. Hrvatski listi so bili ves teden polni optimističnih prognoz, češ, da bodo plavalci hrvatske zveze boljše odrezali proti Madžarom kakor pa je reprezentanca Jugoslavije minulo nedeljo v Segedinu, a doživeli so poraz v vseh točkah in lahko se reče blamažo. Reprezentanca je morala nastopiti okrenjena, ker Srba Ciganović in Samarčić nista hotela nastopiti v trikoju s hrvatskim grbom, a žižek, ki je sicer startal, je plaval za Slovenijo. V ostalem se žižku tudi to pot ni posrečilo, da bi se revanžiral Tatosu v borbi na 400 m. Tatos je bil prvi s 4:49.5, žižek drugi s 4:50.6. V vseh ostalih točkah so tudi zmagali Madžari, ki so postavili tudi nov evropski rekord v stafeti 4x200 m prosto z 9:10.6, prav tako tudi na 100 m hrbtno dame z 1:22.3. Edina svetla točka tekmovanja je bil waterpolo, kjer so Hrvati napram renomiranemu nasprotniku dosegli neodločen rezultat 3:3.

Včeraj je bil v Mariboru lahkoatletski miting Rapida, na katerem so startali predstavniki raznih lahkoatletskih klubov Slovenije. Kljub slabemu vremenu so bili nekateri rezultati prav odlični in velja omeniti skok ob palici, kjer je Orozy postavil nov slovenski rekord s 3.60, v metu kopja pa je Mauser dosegel 60.27 m.

Velik požar pod Sv. Urbanom pri Mariboru

Smrt posestnika Alojzija Germa pod gorečimi tramovi — Nad 100.000 din škoda

Maribor, 15. septembra V Dolgi dolini med Kungoto in Sv. Urbanom pri Mariboru je v gospodarskem poslopiju posestnika Alojzija Germa izbruhnil požar, ki se je v kratkem času razširil na vso domačijo. Ogenj je prešel tudi na sosedna poslopja in se je vnelo tudi gospodarsko poslopje posestnika Klajnščaka. Prihiteci so domači in okoliški gasilci, približali pa so tudi mariborski gasilci, ki so se požrtvovalno trudili, da bi rešili, kar se je rešiti dalo. Ker je zmanjkalo vode, so se morali vrli gasilci lotiti le lokaliziranja požara, ki je ogrožal vse domačije v tamošnjem okolju. V zadnjem trenutku so rešili iz gorečih Gormove domačije živino in nekatere najnujnejše predmete. 65letni posestnik Alojz Germ je skušal rešiti iz spalnice posteljnino, obleke in druge predmete. Parkrat je vdrl v gorečo hišo in privlekel na prosto razne predmete, ki so bili zanj dragoceni. Ko je bilo stanovanjsko poslopje že vse v ognju, je še enkrat vdrl v notranjost hiše. Toda nepričakovano se je zrušilo goreče tramovje in požopal pod seboj nesrečnega Germa. Gasilci so takoj

vdrli v gorečo hišo, ter ga izvlekli izpod ruševin. Imel je težke poškodbe in opekline po vsem telesu. Mariborski gasilci so ga nemudoma odpremili v mariborsko splošno bolnico, kjer so si zdravniki na vso moč prizadevali, da bi mu rešili življenje. Vsa prizadevanja pa so bila zaman in je nesrečni Alojz Germ kmalu po prevozu podlegel smrtonosnim poškodbam. Gormova domačija je zgorela do tati dočim je posestniku Klajnščaku zgorela le stiskalica. Zgorele pa so tudi velike količine sena, slame in poljskih pridelkov, tako da znaša skupna škoda preko 100.000 din. Na kraj usodnega požara so prišli tudi orožniki, ki so uvedli preiskavo, ki naj dožene vzroke požara. Ugotovili so, da se je v dimniku vnele saje, ki so padle na seno v gospodarskem poslopiju, ki je bilo prav trenutkov zatem v ognju. Požarna katastrofa je globoko odjeknila po vsem tamošnjem okolju in ljudje sočustvujejo z usodo pokojnega Germa, ki je bil daleč naokoli znan kot priden in varčen gospodar, ki si je ustvaril tekmo let lepo domačijo, ki je sedaj popolnoma uničena.

Neprestano deževje dela škodo

Dolenjski kmet z letošnjo letino ni zadovoljen, tarnata pa tudi vinogradnik in čebelar

Novo mesto, 14. septembra Letošnje leto je izredno čudno. Komaj nekaj lepih dni je bilo v začetku septembra, ko je sijalo toplo sonce in poživilo poljske sadeže, že je zopet pričelo deževati in pihati mrzla sapa, ki je tako ohladila ozračje, da je po Dolenjskem že padla prva jesenska slana. Slabo vreme preprečuje tudi spravlanje poljskih pridelkov. Mnogo krompirja je še v zemlji in le redki gospodarji so bili toliko srečni, da so spravili krompir v kleti v lepem vremenu. Pridelki krompirja na Dolenjskem ni posebno dober, ker ga je mnogo v zemlji zaradi prevelike vlage pričelo gniti, napadali so ga pa tudi razni škodljivci, zlasti miši. Ker tudi lani ni bilo za krompir posebno ugodno leto in gospodarji, ki niso imeli sredstev, da bi si nabavili semenski krompir, so ga posadili mnogo manj kakor običajno, tako so s slabo letino tudi letos precej prizadeti. Druga leta so v sedanjem času že pričeli žeti koruzo in jo fličkati, letos pa še nihče ni mogel pričeti s tem delom, ker ko-

ruza še ni dozorela in še vedno prehladno vreme ovira dozorevanje. Na zelju so se na mnogih krajih pojavile gosence, ki odjedajo liste in delajo škodo. Zelje spada med važno kmečko hrano in če ni zelja, je to za kmeta velika izguba. So zeljniki, ki so jih gosence popolnoma uničile, tako da bo na njih kaj malo pridelka.

Mnogo škode pa trpi dolenjski kmet vinogradnik na grozdju, ki je malone popolnoma uničeno. To, kar mu je ostalo, je pa tako slabo, da dolenjski vinogradnik ne more računati na kak izdatnejši pridelok. Tudi kvaliteta bo prav slaba. Zato bo moral misliti na sladenje mošta, za kar mu bo morala prisločiti na pomoč država s trošarine prostim sladkorjem in s skrbjo, da bo vinogradnik pravočasno sladkor dobil in mogel pravočasno prekisli pridelok sladiti. Le s sladkorjem bo mogoče narediti pitno vino, ki ga dolenjski kmet rabi zase. Na kako prodajo vina letos sploh ni misliti, ker ga niti za domačo uporabo in za delavce, ki morajo imeti pri delu vino ne bo do-

Danič Lesovar

Krinka ljubezni

Roman

Ali mu pa ni bilo treba več poguma, če jo je hotel ubogati, kakor pa za plezanje po strmih skalah?

Jel je plezati po skali, oprijemajoč se vsakega izmed njih štrlečega kamna. Pomagal si je z rokami in nogami, dokler ni pripeljal do nekakšnega ozkega balkona, tako blizu Micheline, da je mogel nekoč sprejeti z njenih rok rožo, ki mu jo je podala.

To je bila prva misel, ki mu je šinila v glavo. Iz žepa je potegnil torbico, ki jo je vedno nosil tako na sru, in iz nje je vzel suho, orumenelo rožo. Pokazal jo je Michelini rekoč:

— Ali se še spominjate?

— Ah, vi me še vedno ljubite! — je vzkliknila.

— A vi, Michelina?

— Vi še vprašujete... Da, ljubim vas Herve, ljubim vas. Ali bi bila vse to pretrpela, če bi vas ne ljubila?

Tako globoka boleš je odmevala iz njenih besed, da se mu je skrčilo srce.

— Torej ste trpeli?

— Dali sem trpela?

Ozrl se je v njo ves presenečen, kajti tega ni pričakoval. Ko jo je tako hladnokrvneje ogledoval, je opazil resnobo njenega sedanjega izraza. Videl je, da je bleda in da leži globoka senca bolesti v njenih očeh.

— Dali sem trpela? — je ponovila Michelina. — V skrivnosti vaše odsotnosti med tem strašnim procesom? Kaj ne veste, kaj se je govorilo, kaj se je pisalo, kaj so listi objavljali?

Herve je odgovoril s posebnim izrazom:

— Torej je vaš oče premagal vse? Mar ne?

Ni odgovorila. Po kratkem molku je zašepetala:

— Moja mater je to ubilo. Če bi mi ne bila misel na vas v oporo, bi bila umrla tudi jaz.

— Ali niste dvomili v mene? — je vzkliknil v strastnem strahu.

— Nikakor ne, Herve, niti za trenutek nisem dvomila. Toda...

— Toda, kaj? — je vprašal Herve.

— Toda bala sem se tega, kar prinesete v svoji notranjosti ob povratku s skrivnostnega potovanja, na katero vam nisem smela slediti, čeprav sam o v mislih.

— Nazaj prinašam svojo ljubezen, — je dejal.

— Nič drugega?

Z velikimi temnimi očmi mu je pogledala v dno duše.

Odvrnil je pogled od nje.

— Vi nečete odgovoriti, Herve?

— Ničesar nisem odkril, kar bi naju moglo ločiti.

— Ali je to res?

— Obraz ji je zažarel.

Spomnil je, kako ga ljubi, kako kruta in mračna tesnoba je stisnila to mlado srce.

— O, oboževana Michelina, ozrite se name! Mar bi bil tu? Mar bi bil prišel zaslužiti vas in dati vam znova svojo besedo, če bi nama bilo prepovedano ljubiti se?

— Toda vaša mati?

— Moja mati bo vaša mati. Ona nima razen najine sreče ničesar več na svetu.

Michelina je hotela izpregovoriti, pa je obmolnila, kakor da jo je premagalo ganotje. Čez nekaj časa so njene ustne kar same izpregovorile:

— Ali je odpustila moji materi tisto strašno srečanje? Ali je odpustila moji ubogi materi, ki je ni več med živimi?

Herve jo je brž potolažil.

— Kako daleč je bilo tisto srečanje na plesu, s katerim se je bila pričela cela vrsta njunih srečanj! Kakšno vlogo je igrala takrat markiza Laurencie!

Zakaj se je bila tako hitro izkldala njena jeza? Zakaj se je naslednjega dne opravičevala?

Mladi grof je obstal za hip pri tem spominu zaplopljen v svoje sanje. Toda zagonetka se mu je zdela važna. Gotovo je imela mirna in brezpomembna Laurencie samo pride, pričarane po čarodejnem povzročitelju vsega, kakršen je bil njen mož, katerega je tako dolgo oboževala.

— Spomin vaše matere je vreden vsega spoštovanja in sočutja.

Izgovoril je te besede kot naravno posledico svojega razmišljanja, ne da bi pomislil na učinek, ki bi ga utegnile doseči.

— Zakaj vse sočutja? — je vprašala Michelina.

— Ubožico je razburila vsaka beseda. — Po Hervejevih besedah in ob prisiljenem izrazu njegovega obraza je dosegel njen nemir žižek.

— Ne govorite o mojem očetu!... Če me ljubite Herve, mi recite, da spoštujete tudi njega, da se vam smili tudi on. V mojih očeh je namreč zelo nesrečen.

— Dali vas ljubim? — je ponovil Herve z očita-

jočim glasom.

— Da. Ali si morete misliti zvezo najinih src, če je vaše srce v nasprotju z mojimi otroškimi čustvi?

— Vaša otroška čustva so mi sveta, kakor vse, kar živi v vaši čudoviti duši.

— Vaše vedenje žali ta čustva, Herve.

Mladi grof ni odgovoril. Bil je zelo blede.

Michelina ga je vprašala s prosečim in mrim glasom, toda ne da bi mu delala očitke, marveč, da bi mu iztrgala resnico:

— Zakaj ste bili tako nepredvidni, da ste zopet plezali po teh skalah, če bi ne bilo vse neuglasja, ki vas je nekoč prisililo do tega? Zakaj niste prišli naravnost k meni na dom? Ko sem vas zagledala na tej nevarni poti, sem prvi hip mislila, da gre zgolj za vrtoglavo in da ste me hoteli za vedno najti tam, kjer sem bila tako kruto ločena. Ali je bila taka sladka misel res pravi vzrok, dragi Herve? Ali pa je vas kaj drugega zadržalo, da niste prišli v grad Valcor, da bi se tam srečali z mojim očetom?

— Ali je to res?

— Obraz ji je zažarel.

Spomnil je, kako ga ljubi, kako kruta in mračna tesnoba je stisnila to mlado srce.

— O, oboževana Michelina, ozrite se name! Mar bi bil tu? Mar bi bil prišel zaslužiti vas in dati vam znova svojo besedo, če bi nama bilo prepovedano ljubiti se?

— Toda vaša mati?

— Moja mati bo vaša mati. Ona nima razen najine sreče ničesar več na svetu.

Michelina je hotela izpregovoriti, pa je obmolnila, kakor da jo je premagalo ganotje. Čez nekaj časa so njene ustne kar same izpregovorile:

— Ali je odpustila moji materi tisto strašno srečanje? Ali je odpustila moji ubogi materi, ki je ni več med živimi?

Herve jo je brž potolažil.

— Kako daleč je bilo tisto srečanje na plesu, s katerim se je bila pričela cela vrsta njunih srečanj! Kakšno vlogo je igrala takrat markiza Laurencie!

Zakaj se je bila tako hitro izkldala njena jeza? Zakaj se je naslednjega dne opravičevala?

Mladi grof je obstal za hip pri tem spominu zaplopljen v svoje sanje. Toda zagonetka se mu je zdela važna. Gotovo je imela mirna in brezpomembna Laurencie samo pride, pričarane po čarodejnem povzročitelju vsega, kakršen je bil njen mož, katerega je tako dolgo oboževala.

— Spomin vaše matere je vreden vsega spoštovanja in sočutja.

FILM, KI BO TUDI VAS OČARAL
je prekrasna ljubavna romanca
KINO MATICA — TELEF. 22-41
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Kraljica tropskih noči

Hedy Lamarr in Robert Taylor
Najidealnejši ljubavni par Hollywooda!

Najnovejši francoski vefilim
Srčni utripi
(Battlement de Coeur)
Občinstvo se ne more ločiti od VRAŽIH STUDENTOV. Nedeljska matineja je bila razprodana, zato ponovimo matinejo še danes v ponedeljek ob 14.30 uri po znižanih cenah din 2.50, 4.50, 6.50, 8.— in 10.—

Zmaga, ki ni prinesla navdušenja

Prvenstvena tekma med celjskim Olimpi in SK Železničarjem je bila huda živčna preizkušnja za gledalce

Maribor, 15. septembra. Na Železničarjem igrišču sta danes popoldne v prvenstveni tekmi merila svoje moči SK Olimpi in Celja. Ter domači SK Železničar. Navzlic slabemu vremenu se je zbralo na igrišču okoli 300 gledalcev, ki so imeli spet priliko videti vso revščino našega nogometa. Najbolj je danes razočaral SK Železničar, ki je imel priliko za visoko zmago, pa jo je izpustil zaradi nemogoče igre napadalne vrste. Igra domačega moštva je bila vseskozi nekoristna in negativna. Večno »driblanje« in hiperkombinacije ne morejo roditi pozitivnih rezultatov in to še manj, ker enajstotica ne razpolaga niti z enim zanesljivim strelcem. Pred nasprotnim golom so napadali uprizorili pravcati cirkuski ples okoli žoge, in ni bil nihče v stanju, da bi spravil usnje v mrežo. Takšen način igre je seveda povzročil nejevoljo pri gledalcih, ki so prestali hudo živčno preizkušnjo. Kaj pomaga, če je bilo domače moštvo stalno v napadu, da je lepo

kombiniralo in driblalo? Goli odločujejo tri teh ni bilo mnogo, dasi je imel Železničar zato najmanj dvajsetkrat priliko. Če ne bi slučajno padla tista dva odločilna gola bi lahko trdili, da je Železničar v letu umrl. Gostje so razočarali na vse štiri igrali so sicer z velikim elanom in pozitivno tehniko, to pa je bilo tudi vse. Njihovo tehnično znanje je silno skromno in bi po poteku igre sodeč zaslužili dvočlenski poraz. Rezultat, ki so ga dosegli danes je za njih velik uspeh. Razen ožje obrambe, ki je morala opraviti največje delo, ni nobena formacija zadovoljila.

Igra sama je bila sicer živahna, toda monotona. Gibala se je ves čas v mejah dovoljene igre, tako da sodnik G. Cimperman iz Ljubljane ni imel težkega stališča.

V predtekmi je rezerva SK Slavije v prvenstveni tekmi zmagala nad rezervo SK Železničarja v razmerju 4:2 (1:2). To tekmo je sodil g. Orel.

— Za en mesec zakasnelo grozde. Lani za Veliki Smaren smo imeli v Mariboru že prvo domačo grozde na trgu; od začetka septembra dalje pa je bilo na koncu Orožne ulice že polno vozov z grozdi. Letos pa se dan za danom zmanjša oziroma po grozdu iz naših Slov. gor in Kozjak, ki je po svojem Vrhanu (nad Sv. Križem in Sv. Jurijem) navadno prvo grozde na trgu. Letos je grozde, in sicer zgodnje, skoraj še dalje nazaj kakor lani že sredi avgusta. Komaj da rdeči in barva, a sicer je še trdo in kislo, da te mine, če jagodo pokušaš, vsa slast do tega sicer tako priljubljenega užitka. Kakor se sliši, bodo tudi naši vinogradniki primorani začeti se k sladkanju mošta. Zato naj poskrbijo Kmetijska zbornica in banska uprava, da bo sladkanje mošta letos kar moč ugodno omogočeno vsem, ki bodo zanj prosili, in sicer kakor običajno po občinah, ne pa, kakor si je nekdo v Ljubljani izmislil, po posameznih prostoriščih.

— Požar iz mascevanja. Alojziju Bracku, posestniku v Pečniku, občina Sv. Jakob v Slov. goricah, je pogorelo staro gospodarsko poslopje s silamo in senom vred. Skupna škoda znaša 3800 din, zavarovan je pa za 1000 din pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Požar je bil očividno podtakjen. Požiga osumljeni so vinčarji, ki so bili malo prej odpušteni in ker niso hoteli oditi, tudi deložirani iz blizu tega poslopja stoječe kočice. Zaradi suma požiga se bodo morali zagovarjati.

— Prijatelj gostilniških dobrot se je na večer vtihtal pri skrbi v gostilno Tišler v Slovenskem Gradcu. Ko so gostilno zaprli, je šel na svoje delo. Privoščiti si je vsega, kar je našel za železce dobrote: masti, klobas, sira, šunk, sardin, sladkorja in drugih takih dobrot. Očividno tudi cigarete rad kadil. Prizanesel pa tudi natakarcama ni. Nagrabiti si je živil in oblake ter perila v skupni vrednosti do okroglo 1600 din. Kdo je bil ta dobri prijatelj gostilniških dobrot, za sedaj še ni ugotovljeno. Mogoče pa, da ga bo izdalo na mestu pozabljeno dielo.

— Vse kradlo. Akademiku Marku Remsu, stanujočemu v Askerčevi ulici so zlikovci ukradli iz balkona 300 din vredne moške hlače. — Na Meljski cesti 59 je izginilo z dvorišča sušice se perilo in je zasebnica Frančiška Kranjčeva oškodovana za preko 500 din. — Na Aleksandrovi cesti 64 so se neznanji zlikovci vtihtali v uradno ter odnesli zasednici Mariji Fakiševi perilo v vrednosti 1300 din. — Na Vodniškovi trgu je nekdo izmaknil poselniku Josipu Hrušaninu s Pobrežja denarnico, v kateri je bilo okoli 400 din gotovine. — Ob denarnico je prišla tudi zasebnica Ljudmila Savršnik iz Studencev, ki ji je ta izmaknil na Vodniškovi trgu. V denarnici je bilo okoli 130 din gotovine. — Ista usoda je doletela poselnico Marijo Breg iz Dobrenja, ki ji je žepar na Glavnem trgu izmaknil denarnico s 100 din gotovine. — Na koroškem kolodvoru se je prišla ob denarnico s 500 din gotovine vinarjeva žena Terezija Dold iz Sv. Antona v Slovenskih goricah. Za tatovi poizvedule policije.

— Konferenca zaradi prehrane vračajočih se Nemcev je bila v soboto popoldne na mestnem magistratu. V nedeljo dopoldne pa se je ista nadaljevala v kol dvoraki restavraciji. Konferenci so prisostvovali zastopniki banske uprave, mestne občine mariborske Zdrženja, gostilničarjev, mesarjev in pekarnikov, moštvo Izvoljen in bil delovni odbor pod vodstvom mestnega tržnega nadzornika inž. Večerjev. Kar mošče je poročali, bo potovalo skozi Maribor okoli 70.000 besarabskih Nemcev ki jih bodo na mariborskem glavnem kolodvoru

MARGARETA PROTI TREM

je duhovita dunajska veseloigra vedre vsebine in živahne komike. — V glavni vlogi: GUSTI HUBER in HANS HOLT. V ostalih vlogah: T. Lingen, H. Thimig in R. Romanowsky. KINO SLOGA — TEL. 27-80. Danes ob 16., 19. in 21. uri

pogostili s hrano in živili. Vsaka oseba bo v smislu sklepa konference dobila veliko porcijo guljaša s krompirjem ter štruco kruha. Prehrano je prevzel kolodvorski restavracij g. Majcen. Moko za pečenje kruha in sicer 3 in pol vagone

— Čuje se, da bodo Nemci dan povratnikom zastoni na razpolago pivo, vino in razne približke. Prvi transport besarabskih Nemcev prispe v Maribor že jutri v torek 17. t. m. Ti transporti se bodo nadaljevali potem 35 dni nepretrgano in sicer bodo prispe vsak dan v Maribor po trije vlaki in vsakem po 800 ljudi.

— Nočno kmetijsko službo imata tekoci teden Albankeževa lekarna pri sv. Antonu na Frankopanovi 18. tel. 27-01, ter Königa lekarna pri Marli pomazai na Aleksandrovi cesti 1, tel. 21-78.

— Do smrti povezovala. Na Glavnem trgu je neki tovorni avto podrl 18letno Frido Pernatovo iz Limbuša, ki se je vozila na kolesu preko Glavnega trga na državni most. Nesrečno naključje je hotelo, da je deklica prišlo pod kolesa težko naložena tovornega avtomobila, ki je šlo preko njene trupla. Kolesa so šla nesrečnemu dekletu po sredi telesa, tako da ji je izstopilo drobno. Reševalci so to nemudoma odprnili v bolnico, kjer so si zdravnik prizadevali, da bi Pernatovi rešili življenje. Toda vsa prizadevanja so bila zaman in je deklica kmalu zatem umrla. Soferja tovornega avtomobila so zaprli. Je to neki Ivan Berzenc, ki je uslužben pri trgovcu s sadjem J. Götlichu na Koroški cesti. Grozna prometna nesreča se je pripetila spričo stotine ljudi, ki so dajali javno duška svojemu nerazpoloženju nadram povzročitelju smrtne nesreče.

— Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Leopold Mencinger, šestletni sin in Marija Gangl, poselnica hči iz Pertoce v Prekmurju; Franc Slekovec, delavec in Magdalena Tomažič, delavka Prisojna ulica 23; Vinko Pirnat, občinski vojaški referent in Marica Suster, hči železničarja iz Slov. Bistrice; Franc Vede, vlakovodja in p. in Genovefa Kos, kuharica, Klavinska ulica 10; Jozef Jerič, modelni mizar državnih železnic, Sarajevo in Hilda Lenarčič zasebna uradnica, Vatrova ulica 4; Andrej Mikčič, inštalater in Marija Travner, predica, Pobrežje; Avgust Meglič, čevljiarski pomočnik in Marija Rotner, čistilka, Spodnje Radvanje; Anton Rotner, pomožni delavec državnih železnic in Stefanija Žizek, navtičarka, Spodnje Radvanje; Jakob Obran, mizar, mizar, kuharica, Mejna ulica 14; Franc Petrovič, pomožni delavec in Stefanija Makovec, tkalica, Betnavska ulica 82; Franc Ornik, kovaški pomočnik, Tržaška cesta 59 in Pavlina Kureš, šivilja, Ruška cesta 4; Karel Dietinger, pomožni delavec in Marieta Person, tkalica, Radvanje-Nova vas, Bilo srečno!

— Razstava karikatur v korist Rdečega križa. Razstavljalec g. R. Bratož je s svojo izredno razstavo napravil tudi njeno izredno podaljšanje — pa ne sebi, ampak v korist Rdečemu križu. Čeprav je bila tudi v nedeljo nepričakovano dobro obiskana in je bilo pričakovati da bi bil tudi nadaljnji obisk razstave ugođen, se je g. Bratož odločil, da odstopi podaljšanje razstave v korist Rdečemu križu.

— On je kosil travo, ona je pasla kravo, pa sta se pošteno udarila. On, Vincenc Zupanc, je najemnik na posestvu grofov Thurnov v Lomu pri Mežici, ona, Mihaela Polanšek, pa je na videz služkinja in stanuje istotam kakor Zupanc. Zakaj pravimo, da je le na videz služkinja in zakaj se on in ona sovražita, o tem bo še govorila v posebnem poglavju. Za zdaj se nahajata pred nami na grajskem vrtu, kjer on kosil travo, a ona pase kravo. Ona je njemu očitala, da kosil njeno travo. Iz tega občutka je nastal prepir, a iz prepira se je rodil pretep. Iz njihuj medsebojnih obdolžitev je za enkrat še nemogoče ugotoviti pravo sliko, zlasti pa se ne more določiti vprašanje, kdo je bil hušji in kdo jih je več dobil po grbi in še kod drugod. Goto-

vo je le to, da sta se udarila in da oboje zdaj nosita spomine na to bitko vprico krave in pokošene trave. In tudi to je gotovo, da se bosta zaradi te bitke obojara zagovarjati tam, kamor jima je roka pravice pokazala pot. Oba pa najdemo v drugem poglavju, kjer ona nastopa kot glavna junakinja.

— Kdor se v gledališču abonira, šteti! Ne le, da je gledališki abonma najcenejše kvaliteto duševno razvedrilo v Mariboru, nudi se zelo velik popust od večernih cen.

— Gostovanja v mariborskem gledališču. Ker ostaja gledališki ansambl skoro isti kot je bil lani — v kolikor ne bo nastopalo tudi nekaj mladih talentov — občinstvo pa si želi čimveč pestrih, zanimivih in privlačnih predstav, bo uprava tej želji skušala ugoditi z gostovanji priznanih umetnikov, ki bodo poživljali bodočo sezono.

— V mestnem vojaškem uradu v Mariboru. Slomskov trg 11, naj se javijo vsi rezervni podnaredniki, ki so ta čin dobili v teku vojne za osvoboditev v l. 1912—1918 in so služili kot prostovoljci v bivši srbski vojski. Rok nepreklicno do 30. septembra t. l.

— Določitev cene kruha za področje mesta Maribora. Na podlagi uredb o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom z dne 24. avgusta 1940 Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 70 št. 7 določa mestno poglavarstvo Maribor te-le najvišje cene kruha: Ljudski kruh: 1 kg din 5.50, kmečki kruh: 1 kg din 6.—, specialni rženi kruh 1 kg din 6.50. Kruh se sme peči samo v štruch ali hlebih po pol kg, 1 kg in 2 kg. Dovoljuje se peka kmečkega in specialnega rženega kruha radi potrebe in navade. Specialni rženi in kmečki kruh smejo peči samo tisti peki na področju mesta Maribora, ki si preskrbe zadovojno dovoljenje od mestnega poglavarstva, ki jih bo stalno nadziralo. Ta določitev cene kruha in način peke ljudskega, kmečkega in specialnega rženega kruha stopa v veljavo dne 17. septembra 1940. Proti prekršiteljem te določitve se bo postopalo po uredbi o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom.

— Nesrečna pijančeva družina. Žena Alojza Klobase, posestnika v Stanetincih pri Sv. Antonu v Slov. gor. je orožništvo pri Sv. Trojici prijavila, da njen mož prihaja v noči domov pijan in v tem stanju tudi v pričo otrok grodo preklinja in na višku svoje podvigovanja nažene vse skupaj iz hiše. Te dni je celo vzel sekuro in se sekro v roki preganjal svojo ženo, ki je zbežala iz hiše. Ker se dogaja in traja to divjaštvo tudi preko noči, so zaradi hrupa in krika in jokanja nesrečne družine prizadeti tudi sosedje. Ker navadne kazni nje ne zaležejo, bo treba na radikalnejši način napraviti konec temu peklu družinskega življenja.

— Tudi nakup starega železa prepovedan — če nakupovalec nima ali obrti ali posebnega dovoljenja in ne zastopuje sklencanje na dobavitelja z zadovojno obrtjo. To je preizkusil čevljiarski mojster France Maloh iz Kremerberga pri Sv. Ani v Slov. goricah, katerega so orožniki od Sv. Trojice zasledili, ko je po vasi na voz nalagal staro železo in se je skliceval le na to, da to železo prodaja znanemu podjetniku Slugi v Mariboru. V ostalem pa se Maloh izgovarja, da dozdaj niti ni vedel, da je sploh prepovedan nakup starega železa brez obrti ali posebnega oblastnega dovolila.

Slučajno preprečena velika nesreča na železniškem križišču pri Dravogradu

Maribor, 15. septembra. Dva izletnika (Cop in Tomše) iz Žerjev pri Črni sedeta na motociklu in se odpeljeta po cesti Slovenj Gradec—Dravograd. Ali sta že bila, ko sta vožnjo začela, ali sta postala šele med potjo »dobre volje«, to je postranska stvar. Važno je, da sta v takem razpoloženju prehitro vozila, ker bi bila sicer morala (vsaj Cop na sprednjem sedelu in kot vozač), ko sta dospela pred železniško križišče pri Koltorovem mostu (Otiški vrh) pri km 73.5 proge Celje—Dravograd—Meža, opaziti za prto železniško zapornico. Tako sta pa vanjo začela z vsjo silo, kar je povzročilo, da je Cop zletel izpod zapornice preko železniškega tira na zunanjo stran desne tirnice, kjer je nezavesten obležal; Tomše pa je odletel preko cestne zapornice in tudi nezavesten obležal med tirnicami.

V tem kritičnem trenutku je privozil osebni vlak št. 9118 od Slovenskega Gradca proti Dravogradu. Le slučajno je vlakospremnost osebje še pravčasno opazilo nesrečo na progi. (Če bi bilo to ponoči, bi je kljub lučnatosti ne moglo opaziti.) Strojevodji se je posrečilo, da je vlak takoj ustavil, in sicer pred obema onese-

ščencema, ki so ju naložili v službeni voz ter odpeljali v Dravograd, kjer jima je nudil prvo pomoč zdravnik dr. Radšel. Od tu so ju spravili v rudniško bolnico na Črni. Pravcati čudež pa je, da pri obeh ponesrečenih ni prišlo do hujših notranjih poškodb ali zloma, bodisi rok ali nog. K točnosti reševalne akcije je veliko pripomogel pri vlaku slučajno se nahajajoči orožniški kaplar Franc Podlogar.

Ker gre tu za nesrečo, ki sta jo zakrivila oba vozača sama, nastane vprašanje njune osebne odgovornosti za morebitno katastrofo, ki je izostala zgolj zaradi srečnega naključja. Materialno ostane ta odgovornost le iluzorna, če je pa kljub temu kazniv, o tem odločajo pristojne oblasti. Prav tako je stvar železnice, če omenjena vozača zahteva na odgovornost zaradi zakrivanja motenja rednega prometa.

Vsem vozačem, zlasti z motocikli, ki tudi v treznem stanju divjajo po ogroženih potih, pa naj bo ta slučaj svarilen zgled, ki so ga dolžni tudi za varnost lastnega življenja, zaradi česar se bosta skoraj gotovo morala zagovarjati tudi Cop in Tomše.

Nepričakovan vremenski preokret Skok temperature — Znaki vulkanskih izbruhov — Obeta se nam viharo, izpremenljivo vreme

Maribor, 15. septembra. Vreme se prav za prav ni spremenilo, ker dežuje že tretji dan, pač pa se je kar skokoma spremenila dotlej za ta čas zelo nizka temperatura od (povprečno) 10 C na 18 C. Kdor se je danes popoldne pred dežjem umaknil v sobo in je okrog 17. ure prišel pogledat na zrak, se je kar začudil taki preobčutni spremembi v zračni toploti. Pogled na velike, črne in nizke se valječe oblake pa pojasnjuje globlje vzroke te nenadne spremembe. Vremenski pre-

obrat do zadnjih dni je bil pri nas posledica reakcije vulkan. akcije na Japonskem (Kinši), od koder prihaja redno tako za nas neugodno vreme. Podzemeljska akcija pa se je medtem premestila proti jugozapadu v smeri italijanskih vulkanov Stromboli—Vezuv, od koder tudi redno prihaja vremenska sprememba, kakor jo imamo danes. Ni pa izključeno, da se tudi ta vulkanska akcija že v kratkem zopet izpremeni do danes še neznanu kje večjega izbruha.

Mariborske in okoliške novice

— Iz magistratne službe. V smislu sklepa tajne seje mestnega sveta mestne občine mariborske so napredovali v višjo položajno skupino ravnatelj mestne klavnice dr. Makso Rojko, mestna uradnica Pija Golečeva, mestna uradnica Mita Starčeva, strojništvo mestne klavnice Srečko Jurkass, mestna uradnica Joža Primožičeva, šolski sluga Josip Bauman, mestni uradnik Ivan Fras, uradnica MEB Olga Cerčotova, šolski sluga Tomo Smodiš, mestna uradnica Anka Makarovičeva, uradnik MP Karol Novšak in mestna skrbstvena sestra Klementina Kotnikova.

— V članstvo mestne občine mariborske so bili sprejeti na petkovi tajni seji mestnega sveta: Franc Person, Valentin Železnik, Amalija Ljubanovič, Alojz Parfant in Helena Raunicher, dočim je dobil Metod Bureš zagotovilo sprejema v članstvo mestne občine. Pavla Kovarič in Stefan Horvat, ki sta tudi prošila za sprejem v članstvo mestne občine, pa nista bila sprejeta.

— Obstrleli se je 20-letni kovaški vajenec Jozef Pillingar iz Spodnjega Senarskega v Slovenskih goricah. Igral se je namreč s samokresom, ki se mu je nenadoma sprožil in mu je krogla prebila levo nogo. Pillingar se zdravi v mariborski splošni bolnici.

— 500 din je našel trgovski pomočnik Baltazar Baloša pred Batovo prodajalno na Aleksandrovi cesti. Lastnik dobi bankovec na polje.

— Povožena deklica. Na Koroški cesti je neki osebni avto podrl na tla 18-letno viničarsko hčerko Jozefo Zmave iz Limbuša, in sicer v trenutku, ko je deklica tekla preko ceste. Zmavečeva je dobila hude poškodbe po vsem telesu, tako da so jo morali mariborski reševalci odpeljati v bolnico.

— Tudi v Mariboru cena krompirja maksimirana. Mariborsko mestno tržno nadzorstvo je v soboto izdalo vrsto ukrepov

gleda cen na našem živilskem trgu. Krompir se sme do nadaljnjega v Mariboru prodajati po 1.60 din za kg ali 11 din za merico. Tudi cena pšenice je maksimirana in sicer na 2.75 din za liter.

— 5 milijonov din kratkoročnega posojila bo najela mestna občina mariborska pri Mestni hranilnici v Mariboru. Posojilo bodo uporabili za nakup rezervne hrane. Tako so sklenili mestni očetje na petkovi seji mestnega sveta.

— Šahovski turnir za prvenstvo Maribora se bo v smislu sporazuma med mariborskimi šahovskimi klubi pričel šele jutri v torek 17. septembra ob 20. v kavarni »Orient«. Na turnirju bo igralo 12 tekmovalcev, in sicer 4 od vsakega kluba.

— Najboljši lahkoletni dravske banovine so startali včeraj popoldne na Rapidovem igrišču na lahkoletnem mitingu, ki ga je priredil SK Rapid. V teku na 6000 m je zmagal Brucan (Primorje) v času 16.22.4, 2. Klen (Primorje) 16.23, 3. Zupan (Bratstvo) 17.05.1. V skoku ob palci je postavil Orsoy (Rapid), nov slovenski in mariborski rekord, in sicer z zamkom 3.60 m. 2. Smerdel (Maraton) 3.30, 3. Pribošek (Bratstvo) 3.30. Trojskok: 1. Nabernik (Železničar) 12.98, 2. Zorko (Zel.) 12.87, 3. Franček (Zel.) 12.43. Tek na 800 m: 1. Košir (Planina) 2.02.2, 2. Goršek (Celje) 2.02.3, 3. Oberšek (Zel.) 2.02.4. Kople: Mauser (Planina) 00.27 m, 2. Zorko (Zel.) 00.19.3, 3. Franček (Zel.) 00.17.5 m. Tek na 400 m: 1. Pleteršek (Celje) 00.54.2, 2. Herbert (Rapid), 3. Reich (Ptuj) 00.52.4. Štafaeta 4x100 m: 1. SK Železničar 47.5, 2. SK Rapid 48.2, 3. SK Ptuj 49.2. Organizacija je bila v splošnem prav dobra.

— Krava je pohodila 36letnega viničarja Jeneza Jenuša iz Sv. Marjete ob Pesnici. Jenuš je obležal z zlomljenimi rebri in hudimi notranjimi poškodbami. Odpremiti so ga v mariborsko bolnico.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

ZA WEEKEND

ležalne stole, otomane in drugo praktično opremo najceneje pri tapetistvu

Egon Zakrajšek LJUBLJANA Miklošičeva 34 — Telefon 48-70

Oglašuj male oglase

Slovenski Narod ker so naša očala

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri PRESKER Sv. Petra cesta 14

FOTO AMATERJEM

razvija, kopira, povečava nitro in poceni foto-ateje MANCINI, Ljubljana, Tržaška 83. 40. L.

POHISTVO

po naročilu, vsakovrstne stole, politirane oprave, vsa popravila najceneje: ZORMAN, Brez 14. 1772

KLASEJE

JUGOSLAVIJA SEPTEBRANAP 23

POUK

Strojepisni pouk

Večerni tečaj, pričetek pouka in vpisovanje v ponedeljek 16. t. m. od 6. do 8. ure zvečer. Christofor učni zavod, Domo-branska c. 15, tel. 48-43. 2123

ZA NAMEDENJE

nujno potrebujete znanje stenografije in strojepisja. Vpliate se v poseben tečaj na Trgovskem učilišču Robida, Ljubljana, Trnovska ul. 15. Vpisovanje in pojasnila v pisarni. Šolnina nizka. 2150

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

PITANO PERUTNINO

najceneje nudi »NIKO«, št. Vid nad Ljubljano, tel. 749. Stojnica Vodnikov trg. 1986

2 RABLJENI MOSKI OBLEKI

2 plašča za 14 — 16 letne deklice in 1 športno jopico prodam. Marjin trg 2/I. Ogled od 1. — 2. 2122

PREMOC

OKS - DRVA

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 6 — TEL. 20-59

Postrežba orezihbnai

MREZE

za postelje dobite najceneje v Komenskoga ul. 34. — Zaloga posteljnih žitnih vložkov. 2149

STABILNI PARNI KOTEL

n kurišče, ležec, s plamenskimi cevmi 17 kv. m grelne površine, v zelo dobrem stanju, in 180 m plinskih cevi 1 palca — ugodno prodam. Mihevc, Vrh-nika 25. 2147

POSEST

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

MALO POSESTVO

za dve kravi, zidana hiša in hlev, leži ob glavni cesti, lepa lega in razgled, primerno za vpokojenca, naprodaj. Marja Šubert, Oplotnica. 2138

POSESTVO

z gostilno, cca. 15 oralo zemlje, vinogradi, štiri hiše z gospodarskimi poslopji, se prodaja zaradi bolezni takoj. Vprašati pri Baumruk Ani — Pohanca, Brežice. 2149

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

KUPEC SEM

za vsako množino ježic (knopra) po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe stavite z vzorcem na trdko M. Walland — Slov. Konjice. 2139

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN

PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

CMD čvrsto na braniku narodnih svetinj

Božične besede prvomestnika inž. Janka Mačkoviča na glavni skupščini CMD, ki je bila lepa manifestacija naše volje do samostojnega, svobodnega življenja

Ljubljana, 16. septembra

V popolnoma zasedeni balkonski dvorani Kazine so večer zborovali narodni delavci, ki so združeni v Družbi sv. Cirila in Metoda. Velika udeležba članov in prijateljev družbe je bila mogoča priložnost za svetlo pogled na prihodnost, ki ga družba po svetlih zgledih opravlja že desetletja. Pa je dandanes še posebno važno in potrebno kot narodno obrambno delo.

Redke so pri nas skupščine, na katerih bi javnost zastopali tako številni odlični zastopniki. Bana je zastopal podban dr. Majcen, občinu podžupan dr. Ravnihar, dravsko divizijo podpolkovnik Radoković, Zvezo naprednih akademskih starešin dr. Dolan, akademsko starešinstvo JNAD Jugoslavije prof. dr. Zalokar, ZKD ravnatelj prof. Jeran in direktor prof. Breznik, slovenske književnice Fran Govekar, koroške Slovenice dr. Fellah, Profesorsko društvo prof. Grafenauer, Manjšinski institut prof. dr. Cermelj, sokolsko župo Ljubljana br. Merčun, Jugoslovensko žensko zvezo ga Engelmannova, Kolo jugoslovanskih sester ga Verčonova, emigrante načelnik Santic, »Sočasno« nadzornik Urbančič. Svoje zastopnike pa so poslala tudi številna narodna in napredna društva in organizacije, tako akademsko društva, Zveza kmetskih fantov in deklet, Vodnikova družba, Jadranska straža, Jugoslovensko učiteljsko združenje, Udruženje novinarjev itd. Delegati za skupščino so prišli iz vseh krajev Slovenije, mnogi so se opravili in poslali pozdravne brzojavke. Brzojavno je skupščino pozdravil in ji želel uspeh minister n. r. g. dr. Albert Kramer.

Skupščino je otvoril prvomestnik CMD g. inž. Janko Mačkovič. G. navdušenjem so zborovalci sprejeli njegov predlog, da se pošlje mlademu kralju Petru II. pozdrava in vdanostna brzojavka. V svojem govoru

je prvomestnik nato poudaril, da je narodno obrambno delo vedno več in da postaja vedno bolj neodložljivo. Prečital je imena umrlih članov, odbornikov in dobitnikov in se zlasti spomnil Celjanov, pokojnega nadučitelja Franja Kranjca in vladnega svetnika Emilijana Lileka, ki sta stala oba na braniku domovine na ogroženem severu in bila velika dobrotnika družbe. Prvomestnik je iz izbranimi besedami povečal tudi spomin soustanovitelja družbe in njenega voditelja v prvih desetletjih, prelata Toma Zupana, ki se je rodil pred 100 leti v Smokuču pri Breznici na Gorenjskem. Zborovalci so počastili spomin umrlih sodelavcev s klici »Slava jim!« Prvomestnik je nato očrtal dobo, v kateri mora družba in vsak zavezanec Slovenec delati in se žrtvovati za blagor skupnosti.

»Preživljali smo kot narod neprimerno težje čase od današnjih, je zaključil svoj govor, preko jugoslovanskega ozemlja so se v davnem in nedavnem času vsipale sovražne vojske in na naših narodnih tleh so se bile mnoge in velike bitke. Ali niti to, niti mnoga stoletja tujega jarma niso mogla pokončati plemenite snovi našega narodnega svojstva. Onemogla so mogočna carstva, zrušile so se neprijeteljske carevine, ali ostal je narod in vstala je Jugoslavija. To nam bodi v bodrililo! V bodrililo in pouk pa bodi tudi neugnano delo in vera naših duhovnih velikanov in vodnikov, ki niso nikdar omahovali, niti ne v najkrušnejši stvarnosti!«

Sledili so pozdravi zastopnikov. V imenu mestne občine je spregovoril dr. Ravnihar, ki je poudaril, da je CMD bila potrebna in je še potrebna slovenskemu narodu kot preizkušena braniteljska najdražja svetinja našega naroda. Z izbranimi in navdušenimi besedami so želeli skupščini mnogo uspeha tudi v nadaljnjem delu g.

Pipani sta starejšino organizacijo »Preporoda«, gospe Engelmannova v imenu narodnega ženstva, Jože Danev za kmetske fante in dekleta, akademik Švajger za akademsko napredno društvo »Jugoslavijec«, akademik Smole za akademsko društvo »Edinstvo«.

Ravnatelj g. Mirko Gruđen je prečital obširno tajniško poročilo o uspešnem delu družbe v preteklem letu. Poročilo o sadovih požrtvovalnega dela podružnic in vodstva smo objavili že v sobotni številki lista. Blagajnik g. Avgust Ludvik je poročal o blaginjskem poslovanju. Bilanca izkazuje 766.422 din dohodkov in 725.571 din izdatkov, torej 40.901 din prebitka. Mestna občina in banovina sta naklonili družbi izdatno podporo. V imenu nadzornega odbora je predlagal prof. Albert Sič razrešnico vsem funkcionarjem za vzorno vodenje poslov. Predlog so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

Pri volitvah prvomestnika je bil na predlog dr. Erata izvoljen ponovno za nadaljnja tri leta dosežani zaslugi in požrtvovalni prvomestnik inž. Janko Mačkovič. Zborovalci so mu z vzkliki izrazili svojo hvalačnost za dosežane delovanje. Tudi ostalo vodstvo družbe je bilo ponovno izvoljeno, le v nadzorni odbor sta prišla na novo odvetnik dr. Fetič in veletrgovca Anton Verbič.

Po končanem zborovanju so zborovalci odšli pred spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter se poklonili njegovemu nesmrtnemu duhu z enominutnim molkom. V imenu vseh je položila na spomenik lep šopek vrtnice gospe Tomsetova. S trikratnim vzklikom »Slava!« so se našli najbolj vneti in požrtvovalni narodno obrambni delavci poslovili od Viteškega kralja.

ko dobi kar najčistejša tekočina in kar največ prosta paprike. Sladkorni tekočini pa naj se primeša še nekoliko izpihanega medu.

Čebelar, ki hoče pitati s toplejšo tekočino, naj pred pitanjem sladkorno in medeno vodo nekoliko segreje.

Sportni pregled

Ljubljana, 16. septembra

V III. kolu prvenstva slovenske lige so bile večer odigrane štiri tekme, od katerih je ena spet končala z majhno senzacijo. Amaterjem iz Trbovelj se je namreč posrečilo poraziti na domačem tleh že drugega resnega tekmeča, namreč ISSK Maribora, ki so ga odpravili s 4:2. Z enakim rezultatom je zmagala tudi Ljubljana na Jesenicah nad Bratstvom, a Kranj, ki doslej tudi še ni utrpel poraza, je v Ljubljani zmagal nad Marsom 2:1. Železnikarji so po šibki igri v Mariboru tesno zmagali nad Olimpom 2:0.

V hrvatski ligi je železnikar zmagal nad Saškom 4:1. Hašk nad Splitom 5:2, Concordia nad Slavijo 10:0, Varaždinska Slavija pa nad Bačko 2:1. V rbski ligi je BSK porazil ZAK 6:1, Jugoslavija Vojvodino 6:3, sarajevska Slavija Bato 2:0, dočim sta Bask in Jugoslavija iz Jabuke remizirala 1:1 in prav tako Gradjanski iz Skoplja ter Jedinstvo z 2:2.

Seznam največjih zapravljevcv

je sestavil neki kulturni zgodovinar

Neki kulturni zgodovinar je sestavil seznam največjih zapravljevcv, kar jih pozna zgodovina sveta. Gotovo ne bo nikogar presenetilo, da je prišel v ta seznam tudi rimski cesar Nero. Zanimivo je pa njegovo dejanje največje zapravljalosti, da je dal svojo umrlo ženo Poppaeo sežgati na grmadi, zloženi iz cimetovega lesa. To je bilo največje razkošje, kar si ga je mogel dovoliti človek v takratnih časih. Cimetov les so vozili iz Indije in arabski trgovci, ki so ga prodajali, so si ga dali odtehtati z zlatom.

Rimljanka Antinoa je nosila v vsakem ušesu bisere na verižici in imela jih je toliko, da so ji segali do bokov. Kalif Mamun je povabil na svojo svatbo 2.000 gostov in gostil jih je skozi 30 dni. Pred gostijo so imeli med svate listke, na katerih je bilo napisano ime grunta, krasnega konja ali dragocenosti, ki jo je dobil v dar gost, kateremu se je posrečilo dotični listek pobrati. Eden največjih zapravljevcv je bil Karel Smeli Bourgundski. Samo za eno gostijo si je namreč dal napraviti krasno obleko, vredno 2.000.000.

Fernando Cortez, osvajačel Mehike, je dal svoji nevesti napraviti pet nakitov iz ogromnih smaragdov, ki je bil vsak vreden pol milijona. Njegova nevesta pa tega dragocenega nakita ni dobila, ker je izginil v morju, ko se je potopila ladja, ki ga je peljala v Evropo. Velik zapravljevec je bil tudi ruski knez Potemkin. Njegov dom je porabil več denarja nego ves dvor carice same, katere naklonjenosti in ljubezni je bil deležen. Ko je priredil nekoč carici na čast veliko gostijo, so porabili samo za razsvetljavo 20.000 funtov sveč in vsaka izmed štirih italijanskih plesalk, ki so med gostijo plesale, je dobila 5.000 rubljev.

30.000 oblek je zapustila ruska carica Elizabeta, hči Petra Velikega. Vsako obleko je nosila samo enkrat in včasih je med plesom petkrat menjala obleko. Za obleke zelo navdušen je bil tudi saški državni minister grof Brühl. Njegova garderoba je obsegala 17 velikih sob. Imel je krasne obleke, toda vsako je oblekel največ dvakrat. Na leto je potrošil za obleke

V Splitu je bil v soboto prvi del plavalnega tekmovanja med Madžarsko in reprezentanco hrvatske banovine. Hrvatski listi so bili ves teden polni optimističnih prognoz, češ, da bodo plavalci hrvatske zveze boljše odrezali proti Madžarom kakor pa je reprezentanca Jugoslavije minulo nedeljo v Segedinu, a doživeli so poraz v vseh točkah in lahko se reče blazno. Reprezentanca je morala nastopiti okrenjena, kar Srba Ciganović in Samarčić nista hotela nastopiti v trikoju s hrvatskim grbom, a žilek, ki je sicer startal, je plaval za Slovenijo. V ostalem se žičku tudi to pot ni posrečilo, da bi se revaliziral Tatosu v borbi na 400 m. Tatos je bil prvi s 4:49.5, žilek drugi s 4:50.6. V vseh ostalih točkah so tudi zmagali Madžari, ki so postavili tudi nov evropski rekord v stafeti 4x200 m prosto z 9:10.6, prav tako tudi na 100 m hrbtno drame z 1:22.3. Edina svetla točka tekmovanja je bil waterpolo, kjer so Hrvati napram renomiranemu nasprotniku dosegli neodločen rezultat 3:3.

Včeraj je bil v Mariboru lahkoatletski miting Rapida, na katerem so startali predstavniki raznih lahkoatletskih klubov Slovenije. Kljub slabemu vremenu so bili nekateri rezultati prav odlični in velja omeniti skok ob palici, kjer je Oroszy postavil nov slovenski rekord s 3.60, v metu kopja pa je Mauser dosegel 60.27 m.

Velik požar pod Sv. Urbanom pri Mariboru

Smrt posestnika Alojzija Germa pod gorečimi tramovi — Nad 100.000 din škode

Maribor, 15. septembra

V Dolgi dolini med Kungoto in Sv. Urbanom pri Mariboru je v gospodarskem posloju posestnika Alojzija Germa izbruhnil požar, ki se je v kratkem času razširil na vso domaćijo. Ogenj je prešel tudi na sosedna poslopja in se je vnelo tudi gospodarsko poslopje posestnika Klajnščka. Prihitieli so domači in okoliški gasilci, pribrzeli pa so tudi mariborski gasilci, ki so se požrtvovalno trudili, da bi rešili, kar se je rešiti dalo. Ker je zmanjkalo vode, so se morali vrli gasilci lotiti le lokaliziranja požara, ki je ogrožal vse domaćije v tamošnjem okolju. V zadnjem trenutku so rešili iz gorečee Germove domaćije živino in nekatere najnujnejše predmete. 65letni posestnik Alojz Germ je skušal rešiti iz spalnice posteljnino, obleke in druge predmete. Parkrat je vdrl v gorečo hišo in privlekel na prosto razne predmete, ki so bili zanj dragoceni. Ko je bilo stanovanjsko poslopje že vse v ognju, je še enkrat vdrl v notranjost hiše. Toda nepričakovano se je zrušilo goreče tramovje in počopalo pod seboj nesrečnega Germa. Gasilci so takoj

vdrl v gorečo hišo, ter ga izvlekli izpod ruševin. Imel je težke poškodbe in opekline po vsem telesu. Mariborski gasilci so ga nemudoma odpremili v mariborsko splošno bolnico, kjer so si zdravniki na vso moč prizadevali, da bi mu rešili življenje. Vsa prizadevanja pa so bila zaman in je nesrečni Alojz Germ kmalu po prevozu podlegel smrtonosnim poškodbam. Germova domaćija je zgorela do tal dočim je posestniku Klajnščaku zgorela le stiskalnica. Zgorele pa so tudi velike količine sena, slame in poljskih pridelkov, tako da znaša skupna škoda preko 100.000 din. Na kraj usodnega požara so prišli tudi orožniki, ki so uvedli preiskavo, ki naj dožene vzroke požara. Ugotovili so, da se so v dimniku vneli saje, ki so padle na seno v gospodarskem posloju, ki je bilo par trenutkov zatem v ognju. Požarna katastrofa je globoko odjeknila po vsem tamošnjem okolju in ljudje soustvarjajo z usodo pokojnega Germa, ki je bil daleč naokoli znan kot priden in varčen gospodar, ki si je ustvaril tekem let lepo domaćijo, ki je sedaj popolnoma uničena.

voj.

Tudi dolenski čebelarji niso z letošnjim letom nič kaj zadovoljni. Dež, ki je že spomladi uničil mnogo sladkega soka na sadnem drevju in cvetlicah, je povzročil, da so ostali panji čebel brez medu. Mnogi čebelarji so bili celo prisiljeni pitati čebele s sladkorjem v času, ko je za čebele najboljše čas in naberejo veliko medu. Tako je ostala čebelarju še edina ajda na katero je mogel računati, da bodo čebele nanosile zadostno množino ajdovega medu, ki spada med najboljše vrste Ajdova paša se je sicer nekoliko zakasnila, kakor letošnji vsi poljski sadeži, vendar je bilo v začetku septembra nekaj prav lepih dni in čebele so krasno izletavale in nosile sladko strd. Pričakovati je bilo, da bo ajda na domaćiji primanjkljaj prejšnjih mesecev in čebelarji so se veselili bogatega pridelka ajdovega medu. Toda to upanje je splavalo po vodi. Po nekaj lepih in toplih dneh, v katerih so čebele prav pridno nosile in polnile sate, je pričelo zopet deževati. Ker skoro neprestano dežuje in je postalo za sedanjih čas izredno hladno, tudi ajda ne bo dala zaželenega pridelka medu Bati se je, da čebele ne bodo nabrale niti toliko, da bi imele dovolj hrane čez zimo. Treba bo misliti na pitalni sladkor da ne bodo čebele od gladi pomrle. Na to je mislila tudi že državna oblast, ki je že odredila, da dobe čebelarji trošarine prost pitalni sladkor. Treba bo pač skrbeti, da pride pitalni sladkor pravočasno, dokler bo še primeren čas za pitanje. Letos bo na to še posebno paziti, ker je že sode precej hladno in je verjetno, da bo mraz mnogo prej pritisnil kakor običajno. Ze zaradi tega ni odveč opozarjanje na pravočasno dobavo sladkorja, ker se pri nas tako rado dogaja, da se potrebne stvari le prekasno dobe.

Panjem, ki nimajo dovolj hrane za zimo in jih bo treba pitati, je najbolje odvzeti in izpizhati ves med, ki ga imajo, in ga potem mešati s sladkorno raztopino. Kakor je iz časopisnih vesti razvidno, bo pitalni sladkor mešan s papriko. Ker pa paprika ni primerna za čebele, je naprimernejše, če čebelar topi pitalni sladkor v mrzli in ne v topli vodi ter sproti zmes paprike pobira z najfinjšim sitom toliko časa, da je sladkorna voda čista in brez paprike. Tudi ni dobro, če paprika predloži stoji v vodi, ker postane tako tekočina pekoča. Zato se tudi priporoča toplotne sladkorje sipe v mrzli in ne v topli vodi. Taljenje v mrzli vodi gre sicer počasneje, vendar je to priporočljivo. S pridnim mešanjem sladkorja se pa pospeši toplotne. Ze razstopljen sladkor je dobro še enkrat precediti skozi dobro platneno krpo, da tako ostane vsa paprika na krpi. Med precejanjem naj se krpica večkrat izpere v čisti vodi, da se ta

Neprestano deževje dela škodo

Dolenski kmet z letošnjo letino ni zadovoljen, tarnata pa tudi vinogradnik in čebelar

Novo mesto, 14. septembra

Letošnje leto je izredno čudno. Komaj nekaj lepih dni je bilo v začetku septembra, ko je sijalo toplo sonce in poživilo poljske sadeže, že je zopet pričelo deževati in pihati mrzla sapa, ki je tako ohladila ozračje, da je po Dolenskem že padla prva jesenska slana. Slabo vreme preprečuje tudi spravljanje poljskih pridelkov. Mnogo krompirja je še v zemlji in le redki gospodarji so bili toliko srečni, da so spravili krompir v kleti v lepem vremenu. Pridelki krompirja na Dolenskem ni posebno dober, ker ga je mnogo v zemlji zaradi prevelike vlage pričelo gniti, napadali so ga pa tudi razni škodljivci, zlasti miši. Ker tudi lani ni bilo za krompir posebno ugodno leto in gospodarji, ki niso imeli sredstev, da bi si nabavili semenske krompir, so ga posadili mnogo manj kakor običajno, tako so s slabo letino tudi letos precej prizadeti. Druga leta so v sedanjem času že pričeli žeti koruzo in jo ličkati, letos pa še nihče ni mogel pričeti s tem delom, ker ko-

ruza še ni dozorela in še vedno prehladno vreme ovira dozorev. Na zelju so se na mnogih krajih pojavile gosenice, ki odjedajo liste in delajo škodo. Zelje spada med važno kmečko hrano in če ni zelja, je to za kmeta velika izguba. So zeljniki, ki so jih gosenice popolnoma uničile, tako da bo na njih kaj malo pridelka.

Mnogo škode pa trpi dolenski kmet vinogradnik na grozdju, ki je malone popolnoma uničeno. To, kar mu je ostalo, je pa tako slabo, da dolenski vinogradnik ne more računati na kak izdatniški pridelok. Tudi kvaliteta bo prav slaba. Zato bo moral misliti na sladenje mošta, za kar mu bo morala prisotiti na pomoč država s trošarine prostim sladkorjem in s skrbjo, da bo vinogradnik pravočasno sladkor dobil in mogel pravočasno prekriti pridelok sladiti. Le s sladkorjem bo mogoče narediti pitno vino, ki ga dolenski kmet rabi zase. Na kako prodajo vina letos sploh ni misliti, ker ga niti za domačo uporabo in za delavce, ki morajo imeti pri delu vino ne bo do-

ZAHVALA

Za vse dokaze sočutja in sožalja ob priliki težke izgube moža, očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Marija Vouka

zvan. dr. železnice v poklju

se najlepše zahvaljujemo. Posebno hvalo izrekamo g. dr. Jamšku Miru za trud in požrtvovalnost v težki mučni bolezni, gg. iz direktije drž. železnice, pevskega društva »Sloga«, »Starim mornarjem«, Sokolu, darovalcem vencev in šopkov, kakor vsem, ki so spremljali njegovo zemsko ostanke na zadnji poti.

LJUBLJANA, 16. septembra 1940.

Zaljuče rodbine:
VOUK, BENČIČ, OBERNSL, SVETE
in ostalo sorodstvo.

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Ali mu pa ni bilo treba več poguma, če jo je hotel ubogati, kakor pa za plezanje po strmih skalah?

Jel je plezati po skali, oprijemajoč se vsakega izmed njih štrlečega kamna. Pomagal si je z rokami in nogami, dokler ni pripelel do nekakšnega ozkega balkona, tako blizu Michelina, da je mogel nekoč sprejeti z njenih rok rožo, ki mu jo je podala.

To je bila prva misel, ki mu je šinila v glavo. Iz žepa je potegnil torbico, ki jo je vedno nosil tako na srcu, in iz nje je vzel suho, orumenelo rožo. Pokazal jo je Michelini rekoč:

— Ali se še spominjaš?
— Ah, vi me še vedno ljubite! — je vzkliknila.
— A vi, Michelina?
— Vi še vprašujete... Da, ljubim vas Herve, ljubim vas. Ali bi bila vse to pretrpela, če bi vas ne ljubila?

Tako globoka boleš je odmevala iz njenih besed, da se mu je skrčilo srce.

— Torej ste trpeli?

— Dali sem trpela?

Ozrl se je v njo ves presenečen, kajti tega ni pričakoval. Ko jo je tako hladnokrvneje ogledoval, je opazil resno njeno sedanjega izraza. Videl je, da je bleada in da leži globoka senca bolesti v njenih očeh.

— Dali sem trpela? — je ponovila Michelina.

V skrivnosti vaše odsotnosti med tem strašnim procesom? Kaj ne veste, kaj se je govorilo, kaj se je pisalo, kaj so listi objavljali?

Herve je odgovoril s posebnim izrazom:

— Torej je vaš oče premagal vse? Mar ne?

Ni odgovorila. Po kratkem molku je zašepetala:

— Moja mater je to ubilo. Če bi mi ne bila misel na vas v oporo, bi bila umrla tudi jaz.

— Ali niste dvomili v mene? — je vzkliknil v strastnem strahu.

— Nikakor ne, Herve, niti za trenutek nisem dvomila. Toda...

— Toda, kaj? — je vprašal Herve.

— Toda bala sem se tega, kar prinesete v svoji notranjosti ob povratku s skrivnostnega potovanja, na katero vam nisem smela slediti, čeprav samno v mislih.

— Nazaj prinašam svojo ljubezen, — je dejal.

— Nič drugega?

Z velikimi temnimi očmi mu je pogledala v dno duše.

Odvrnil je pogled od nje.

— Vi nečete odgovoriti, Herve?

— Ničesar nisem odkril, kar bi naju moglo ločiti.

— Ali je to res?

— Obraz ji je zažarel.

Spoznal je, kako ga ljubi, kako kruta in mračna tesnoba je stisnila to mlado srce.

— O, oboževana Michelina, ozrite se name! Mar bi bil tu? Mar bi bil prišel zaslužiti vas in dati vam znova svojo besedo, če bi nama bilo prepovedano ljubiti se?

— Toda vaš mater?

— Moja mati bo vaš mater. Ona nima razen najine sreče ničesar več na svetu.

Michelina je hotela izpregovoriti, pa je obmolnila, kakor da jo je premagala ganotje. Čez nekaj časa so njene ustne kar same izpregovorile:

— Ali je odpustila moji materi tisto strašno srečanje? Ali je odpustila moji ubogi materi, ki je ni več med živimi?

Herve jo je brž potolažil.

— Kako daleč je bilo tisto srečanje na plesu, s katerim se je bila pričela cela vrsta njenih srečanj! Kakšno vlogo je igrala takrat markiza Laurencie! Zakaj se je bila tako hitro izkazila njena jeza? Zakaj se je naslednjega dne opravičevala?

Mladi grof je obstal za hip pri tem spominu zapljen v svoje sanje. Toda zagonetka se mu je zdela važna. Gotovo je imela mirna in brezpomembna Laurencie samo privide, pričarane po čarodejnem povzročitelju vsega, kakršen je bil njen mož, katerega je tako dolgo oboževala.

— Spomin vaše matere je vreden vsega spoštovanja in sočutja.

Izgovoril je te besede kot naravno posledico svojega razmišljanja, ne da bi pomislil na učinek, ki bi ga utegnile doseči.

— Zakaj vse sočutja? — je vprašala Michelina.

— Ubožico je razburila vsaka beseda. — Po Hervejevih besedah in ob prisiljenem izrazu njegovega obraza je dosegel njen nemir višek.

— Ne govorite o mojem očetu!... Če me ljubite Herve, mi recite, da spoštujete tudi njega, da se vam smili tudi on. V mojih očeh je namreč zelo nesrečen.

— Dali vas ljubim? — je ponovil Herve z očitačim glasom.

— Da. Ali si morete misliti zvezo najinih src, če je vaše srce v nasprotju z mojimi otroškimi čustvi? — Vaša otroška čustva so mi sveta, kakor vse, kar živi v vaši čudoviti duši.

— Vaše vedenje žali ta čustva, Herve.

Mladi grof ni odgovoril. Bil je zelo blede.

Michelina ga je vprašala s prosečim in mirmim glasom, toda ne da bi mu delala očitke, marveč, da bi mu izrgala resnico:

— Zakaj ste bili tako neprevidni, da ste zopet plezali po teh skalah, če bi ne bilo več nesoglasja, ki vas je nekoč prisililo do tega? Zakaj niste prišli naravnost k meni na dom? Ko sem vas zagledala na tej nevarni poti, sem prvi hip mislila, da gre zgolj za vrtoglavo in da ste me hoteli za vedno najti tam, kjer sem bila tako kruto ločena. Ali je bila taka sladka misel res pravi vzrok, dragi Herve? Ali pa je vas kaj drugega zadržalo, da niste prišli v grad Valcor, da bi se tam srečali z mojim očetom?